Musų Obalsis:
Už Progresą, Taiką ir Demokratiją!

VILNIS

"Valdžia žmonių, žmonėm ir per žmones lai neišnyks nuo šios žemės."
—ABRAHAM LINCOLN

VOLUME XX, NO. 24. PIRMADIENIS, SAUSIO (JANUARY) 30 D., 1939 M., CHICAGO, ILLINOIS. KAINA TRYS CENTAI.

KASDIENĄ...

Atsiminkit.
Kokia Linija.
Darys Ką "Griešto".
Nepavyko.

Senatas vos vieno balso dauguma atmetė skyrimą bedarbių reikalams dar $150,000,000. Reakcijos organai džiugauja. **"Rooseveltą sumušė jo paties partijos žmonės"**, sako jie.

- - -

Illinojaus balsuotojai, ypač bedarbiai, tegul neužmiršta, kad senatorius Lucas, kuris prieš rinkimus prisiegavo esąs netoli švento ir bažijosi esąs rooseveltinis, balsavo prieš skyrimą bedarbių reikalams pinigų.

Indianos balsuotojai tegul pasižymi, jog Van Nuys irgi balsavo prieš.

- - -

Earl Browder, Komunistų Partijos sekretorius, sako, jog 1940 prezidentiniais rinkimais mažiau figuruos partijos linija, o daugiau progreso ir reakcijos linija. Bus netaip svarbu, kas republikonas ir kas demokratas, o svarbiau, kas stoja už progresą ir kas už reakciją.

Ir šiame balsavime bedarbių reikalams pinigų skirti du republikonai balsavo už, o 26 demokratai (reakcininkai) balsavo prieš.

- - -

Demokratai, kurie gina stambaus kapitalo reikalus, darosi vis labiau republikoniški, o republikonai, kurie neatstovauja stambaus kapitalo, darosi demo- [illegible]

Prezidentui labai sunku, kad šalę jo sėdintis vice-prezidentas Garner yra sukempėjęs reakcininkas. Demokratų partijos viršūnėse yra senatoriai Baily, Byrd, Reynolds, Burke, Clark ir kiti, kurie daro viską trukdyti prezidentui.

- - -

Anglijos ministerijoj vėl įvykę permainos. Sako, rimtai rengiamasi karui. Mat, jei fašistams pavyks, kad ir laikinai, apvaldyti Ispaniją, Mussolinis norės grobti kai ką iš Francijos, o Hitleris irgi ką nors norės plėšti.

- - -

Karas fašizmo su demokratijom, jei Anglija, Francija ir Sovietų Sąjunga būtų įveltos, reikštų fašizmui saužudystę. To labai bijo Chamberlainas ir Daladier. Jiedu viską darytų išvengimui to, bet visas reikalas gali nueiti toliau jų galios.

- - -

Hitlerio paslo Joachim von Ribbentrop misija Varšavoj nepavyko. Jis norėjo patraukti Lenkiją nuo Sovietų Sąjungos prie Vokietijos. Bet net ir Bekas nesutikęs; jis bijąs, kad Lenkijos žmonės tam priešinsis.

Kiti gi mato tame Lenkijai pavojų.

- - -

Tūli sako, kad nazių valdžia darys ką nors "griešto," nes šalies padėtis labai sunki ir žmonės vis labiau bruzda.

Jei demokratijos dabar supurtytų Hitlerį, jo režimas sugriutų, bet demokratijų nelaimė, kad Anglijos ir Francijos valdžios yra fašizmo palaikytojų rankose.

- - -

Homer Martin mojasi griauti UAW uniją, bet sako kovojąs komunistus.

Reakcininkai senate nenorį užtvirtinti prez. Roosevelto paskirtą į I.C.C. Thomas Amlie irgi kaltindami jį esant komunistu.

UAW unija laimės prieš Martiną. Gal ir Amlie laimės.

Išeis taip, kad komunistai prieš reakcininkus laimės.

V. Andrulis.

IŠLAISVINIMAS WARREN BILLINGS JAU NUMATOMAS

EINA INVESTIGACIJA IŠLAISVINIMO PETICIJOS. GUB. OLSON PRAŠO TEISMO JĮ ĮPAREIGIOT KALINĮ IŠLAISVINT.

Sacramento, Cal., saus. 30. — Warren K. Billings įteikė atitinkamom įstaigom peticiją, kuria prašo išlaisvinimo tom pačiom sąlygom, kaip buvo išlaisvintas jo draugas Tom Mooney. Peticiją pasiėmė peržiūrėt kalėjimų patarėjų bordas. Tvirtinama, bordas rekomenduos gub. Olson'ui Billingsą išlaisvint.

Bet gubernatorius galės Billingsą išlaisvint tiktai valstijos aukščiausiam teismui jį įpareigojus taip padaryti. Mooney gubernatorius galėjo sava valia išlaisvinti. Nors Billings įkalintas tuo pačiu klastingumu, kaip ir Mooney, bet prie Billings nuosprendžio pridėta pastaba, kad jo išlaisvinimui reikalingas teismo pritarimas.

Gub. Olson įteikė reikalavimą aukščiausiam teismui, kad jam suteiktų galią Mooney draugą išlaisvinti. Gubernatorius ir šiuo atveju viešai pareiškė, kad jo įsitikinimu, Billings nekaltai kalinamas.

Kalėjimų patarėjų bordo pranešimas apie peticijas bus paskelbta šiandien. Vice-gubernatorius Ellis Patterson, kuris sykiu yra ir to bordo pirmininku, sako, Billingso išklausinėjimas įvyks vasario mėnesį ir tur būt bus viešas.

Lenkija Nedavusi Naujų Pažadų Vokietijos Naziam

Riga. — Politiniai žinovai mena, kad Vokietijos nazių užsieninis ministeris Ribbentrop Varšavoje beveik nieko nepešė. Tiesa, po konferencijos pulk. J. Beckas ir Ribbentrop išleido bendrą pareiškimą. Juo patvirtino Lenkijos ir Vokietijos "gerą sugyvenimą", bet nepažymėjo nieko, kas rodytų, kad Lenkija dėtųsi prie Berlyno-Romos-Tokio ašies ar būtų pažadėjusi neutralumą, naziams užpuolus Franciją.

O tai svarbiausi punktai, kuriais Ribbentrop vyko į Varšavą, o Italijos užsieninis ministeris Ciano į Jugoslaviją. Sulig žiniomis, Ciano buvo pasekmingesnis. Jugoslavija labiau pakrypo linkui fašistinių agresorių.

Dar Ne Vėlu Išgelbėt Ispanijos Respubliką, Sako Sovietai

Maskva, saus. 30. — Iš Maskvos radio stoties vakar buvo atsišaukta į demokratinių valstybių valdžias padėti Ispanijos respublikai apsiginti nuo Italijos ir Vokietijos fašistinių užpuolikų.

Atsišaukime atkartotinai sakyta, kad dar ne vėlu Ispanijos respubliką išgelbėti. Reikia tik, kad demokratinės valstybės, Anglija, Francija ir Amerika bendrai eitų su Sovietų Sąjunga ir nevilkinant duotų liaudies valdžiai ginklų ir amunicijos.

Ispanijos liaudies valdžia, nors ir sunkioj padėtyj, bet tinkamai apginklavus pasiryžusią laimėti liaudį, tuojas imtų truškinti įsiveržėlius ir sutruškintų juos visai. Atsišaukime dar kartą priminta, kad sumušimas Ispanijos nepaprastai padrąsintų fašistinius agresorius ir jie imtųsi aršesnių žygių kitose pasaulio dalyse.

Illinois Valstijoj Mes Iš WPA Darbų Nepiliečius

Springfield, Ill., saus. 30. — Illinois WPA administratorius Charles E. Miner vakar išleido pareiškimą, kuriame sako, kad jeigu šelpimo fondas kongrese bus sumažintas ant 150 milionų dolerių, tai dar sekantį mėnesį iš valstijos viešų darbų bus atleista 5,000 darbininkų, o paskui ir daugiau.

[illegible] bus atleisti [illegible] tėvimžemiai su pirmom pilietinėm popierom. Visai nepiliečiai jau senai atleisti. Valdininkų tvrtinimu, su pabaiga balandžio mėnesio bus atleista apie 100 tukstančių darbininkų.

FEDERACIJOS ČYFAI NORI WAGNERIO ĮSTATYMĄ ATBUKINT

Per senatorių Walsh įnešė į senatą Amerikos Darbo Federacijos čyfai bilių "pataisyti" Nacionalį Darbo Santikių Bordą. Jeigu bilius praeitų, tai visas Wagnerio įstatymas būtų padarytas fabrikantam įrankiu prieš darbininkus.

ITALAI NUSKANDINO DAR VIENĄ ANGLŲ PREKYBINĮ LAIVĄ

Londonas.—Fašistam įsibriovus į Barceloną, nuskandino ten buvusį anglų prekybinį laivą "Miocene." Laivas 2,153 tonų įtalpos, nesenai Amerikoj pabudavotas Lotco laivų kompanijai, esamai Londone.

Liepsnoja fašistinių sukilėlių vienas iš daugelio sunkvežimių, vežusių kareivius į frontą. Lojalistų orlaiviai tuos sunkvežimius užklupo ties Artesa de Segre. Jeigu Anglija, Francija ir Amerika butų leidusios respublikai nusipirkti apsigynimo priemonių, tai lojalistai visus fašistus taip butų buvę senai ištaškę.

Fašistiniai Sukilėliai Plėšia Turtus Barcelonoj

Perpignan. — Iš Barcelonos atvykę svetimžemiai tvirtina, kad fašistiniai sukilėliai plėšia Barceloną kaip paprasti banditai. Tai daro veikiausia italų raginami, kad turėtų kuo mokėti Mussoliniui skolas už amuniciją. Informantų tvirtinimu, išplėšė liaudies valdžios rūmų istorines bran[illegible]ybes ir aumau[illegible] tųjų stovylų bažnyčiose.

Kinų Partizanai Nuskandino 2,000 Įsiveržėlių

Šanchai. — Kinų partizanai įniršusiai užatakavo japonų pulkus, kuomet jie siekėsi pereiti užšalusią Geltonąją upę, kad dasigauti į Shensi provinciją. Japonam atėjus į vidurį upės, partizanai atidarė artilerijos ir kulkosvaidžių ugnį. Sudaužius ledą, upės dugnan nugarmėjo 2,000 japonų kareivių su visa karo medžiaga.

Kiti partizanų būriai pasekmingai atmušė japonus pietinėj Kinijoj, kur jų norėta išsodinti naują kariuomenę Pakhoi uoste, netoli francūzų Indo-Kinijos. Japonam pavyko kinus atmesti tik Hangchow apielinkėj ir ta proga antru kartu pagrobti Fuyang miestą.

URUGVAJIEČIAI PASIĖMĖ AUKLĖTI 50 ISPANIJOS NAŠLAIČIŲ

Barcelona. — Našlaičių gelbėjimo komitetas gavo užtikrinimą nuo Urugvajaus darbo unijų ir kitokių organizacijų, kad jie pasiima auklėti 50 našlaičių.

Našlaičių auklėtuvė bus įrengta Katalonijos provincijoj dar šį mėnesį ir jos palaikymas priklausys daugiausiai nuo gaunamų iš užsienio aukų.

DAUG RAUDONARMIEČIŲ STOJA KOM. PARTIJON

Maskva. — Per pirmus 11 mėnesių, pereitais metais, visoj Sovietų Sąjungoj 78,442 raudonarmiečiai pridavė aplikacijas įstojimui į Vsasąjunginę Komunistų Partiją. Iš to skaičiaus 13,246 aplikacijos tapo užtvirtintos ir aplikantai priimti nariais.

Jaunųjų Komunistų Lyga Sovietų Sąjungoj pereitais metais paaugo ant virš miliono narių.

Chamberlain Grąsina Fašistiniam Agresoriam

Londonas, saus. 30. — Šeštadienio vakare Chamberlain pasakė politinę kalbą, kuria jisai bandė atgrąsinti fašistinius agresorius nuo veržimosi karan. Chamberlain sakė, kad Anglija ir Francija pasirengusios imtis ginklo, jeigu naziai ir Romos fašistai jėga sieksis kolonijų.

Chamberlain patarė agresoriams [illegible] kain buvo tartasi Čekoslovakijos išdraskymo metu. Politiniai stebėtojai iš Chamberlaino kalbos suprato, kad Chamberlain nepriešingas fašistams duoti kolonijų, bet tik ne Anglijos.

Chamberlain Dalinai Perorganizavo Ministerių Kabinetą

Londonas.—Premieras Chamberlain pašalino koordinacijos ministerį Thomas Inskip, agrikulturos ministerį W. S. Morrison, dominijų ministerį M. MacDonald ir Lancaster kunigaikštystės ministerį Earl Winterton.

Pašalinti ministeriai nusistatę prieš Chamberlaino užsieninę politiką ir neretai aštriai premierą kritikavo.

Koordinacijos ministeriu dabar bus adm. Chatfield ir agrikulturos ministeriu maj. R. H. Dorman-Smith. Nekuriems iš pašalintų duota nereikšmingos tarnybos.

Prieš Chamberlainą nusistačiusių kabinete dar pasiliko tur but tik karo ministeris Hore-Belisha.

SLEPIA TIKRĄJĄ PADĖTĮ NUO VISUOMENĖS

Tokio, Japonija. — Jau kelinta savaitė kaip Japonijoj sudaryta ministerių kabinetas iš pačių reakcioniškiausių elementų. Tik spėję užimti valdžioj vietas naujieji valdovai uždėjo aštriausią cenzurą spaudai.

Apie tikrąją padėtį Kinijoj ir pirmiau nevalia buvo laikraščiuose rašyti, bet dabar nič-nieko neberašoma. Mat, pasigirti nėra kuom, o pasakyti teisybę, sukelsi visą tautą prieš militaristų kliką.

ORAS

CHICAGOJ IR APIELINKĖJ —debesuota ir daug šalčiau. Saulė teka 7:05, leidžiasi 5:02.

NEPART. DARBO LYGA NUMASKUOS SENATORIUS IR KONGRESMANUS, BALSAVUSIUS SUMAŽINT ŠALPOS FONDĄ

LAPKRIČIO MĖNESĮ IŠRINKTI SENATORIAI SUVYLĖ SAVO BALSUOTOJUS

Mussolinis Rengdamas Francijai Smūgį, iš Jos Šaiposi

Roma, saus. 30. — "Francija išsitiesė, net dulkių debesius sukeldama. Francija visada dėjo laižybas už pralošiantį arklį: rėmė Madridą, rėmė Pragą, Genevą, Addis Ababą—ir vis pralošė. Dabar pralošėjas turės už tai užmokėti," tokiu kalbos tonu Mussolinis vakar atsiliepė apie Franciją, kalbėdamas į govėdą juodmarškinių.

Ta proga Mussolins aiškiau negu kuomet nors pirmiau pasakė, kad už savaitės ar dviejų bus pasiųstas ultimatumas ir pareikalauta jos žemių. Mussolinio manymu, Italija dabar tvirtesnė, o Francija silpnesnė, nes išduodant Čekoslovakiją ir Ispaniją ji pasidarė trečiaeilės svarbos valstybė.

Mokinant Doros Tėvai Nužudė 5 m. Mergaitę

Ithaca, N. Y.—Dėlto kad penkių metų mergai[illegible] nesikl[illegible] nos, jos tėv[illegible] ir motina [illegible] džiai baudė [illegible] už p[illegible] kaulėdžia, sukapojo storu diržu, paskui įkaitinta geležia svilino ir pagaliau uždarė tvarte, temperaturai esant arti zero.

Tėvai suimti ir kaltinami antro laipsnio žmogžudystėje. Jie teisinasi, mergaitę baudę, norėdami ją "išmokinti doros."

Sen. Harry T. Byrd, viceprezidento Garner sekėjas. Save vadina demokratu, bet balsavo už sumažinimą bedarbių šelpimo fondo.

Washingtonas, saus. 30.—Reakciniam senatoriam pavykus vieno balso didžiuma sumažint bedarbių šelpimo fondą ant 150 milionų dolerių, dabar tariasi bedarbius dar skaudžiau skriausti.

Sen. Bennett Champ įnešė bilių draudžiantį šalpos fondo pinigais statyti militarinius trobėsius ar bent ką daryti, kas rištųsi su krašto apsigynimo projektais. Šiuo bilium reakcininkai nori užkirsti kelią, apsigynimo reikalais vaduojantis, padauginti viešus darbus.

Dabar paaiški, kad už bedarbių fondo sumažinimą įniršusiai dirbo vice-prezidentas John Garner. Jisai su nepaprastu pasitenkinimu šypsojosi, kuomet baltąjį namą pasiekė žinia, kad fondas sumažintas vieno balso didžiuma.

Už sumažinimą balsavo 26 reakciniai demokratai, 20 republikonų, ir 1 Farmer Labor Party, sen. Shipstead.

Prieš sumažinimą balsavo 41 demokratas, 2 republikonai: Borah ir Frazier, 1 progresyvis: Robert La Follett, 1 Farmer Laarney nesikl[illegible] : Lundeen, 1 nepriklausonos, jos tėv[illegible] sen. Norris.

[illegible] lsuotojus suvylė sen. Scott [illegible] iš Illinois, sen. Van Nuka[illegible] Indiana ir sen. Gillett iš [illegible] kampanijos metu skelbėsi esą prez. Roosevelto šalininkais ir Naujosios Dalybos palaikytojais.

Balsuotojus taipjau suvylė ir aštuoni republikonai senatoriai, išrinkti praeitą lapkričio mėnesį. Prieš rinkimus ir jie dėjosi Naujosios Dalybos šalininkais, bet balsavo prieš Naująją Dalybą ir tuo sunkiai nuskriaudė bedarbius.

Nepartinė Darbo Lyga pranešė, kad neužilgo išleis milioną kopijų brošiūraičių, kuriose bus parodyta, kurie kongresmanai ir senatoriai balsavo už nuskriaudimą bedarbių ir savu ruožtu padidinimą nedarbo visoje šalyje. Brošiūraitė bus paskleista per darbo unijas ir kitas darbininkų organizacijas.

JAPONIJA NESIKABINSIANTI PRIE SOVIETŲ SĄJUNGOS KOL KAS

Tokio. — Japonų karo ministeris Itagaki parlamente pasakojo, kad šiuo tarpu svarbiausias uždavinys tai sumušti Kiniją. Todėl Japonija nedarysianti jokių pasikėsinimą dabar prieš Sovietų Sąjungą.

ITALAS KUNIGAS SMERKIA PRAGAIŠTINGĄ EMBARGO PRIEŠ ISPANIJĄ

Detroitas, saus. 30. — Kun. Guiseppe Ciarocchi, klebonas vietinės italų katalikų bažnyčios ir redaktorius savaitraščio "La Vove del Popolo," aštriais žodžiais tam laikraštyj pasmerkė ant Ispanijos uždėtą embargo, kaip šališką ir neteisingą Amerikos valdžios aktą. Tuo pačiu sykiu jisai pagerbė lojalistų narsą ir didvyriškumą parodytą ginant respubliką.

"Sakykit ką norit, pranašaukit katastrofas kokias tik norit, bet faktas lieka faktu, kad visas pasaulis gėrisi respublikiečių didvyriška kova", rašo tas kunigas.

"Be maisto, be amunicijos, be ginklų — kuomet antroji pusė Italijos, Vokietijos ir Portugalijos aprūpinta viskuo—o betgi trigalviui fašizmui priešinasi ir pasiryžę geriau mirti, negu pasiduoti."

Anot kunigo, tai pavyzdys didvyriškumo, kuris žmonijos istorijoj pasiliks visiems laikams. Smerkdamas embargo, kunigas sako, kai kas tą embargo skaito bešališku, bet tikrenybėj, tai šlykščiausias šališkumas. Teisėtai liaudies valdžiai viskas uždrausta pirktis, o fašistiniam sukilėliam nuperka ko reikia Italijos, Vokietijos ir Portugalijos valdžios.

Kun. Ciarocchi sykiu smerkia Chamberlainą ir Daladierą, ir "demokratus," kurie daug plepa už demokratiją, bet saugodami savo egoistinius interesus, padeda fašistam demokratiją smaugti.

AUTO LOKALAI REMIA MEDŽIAGINIAI IR MORALIAI UNIJOS BORDĄ

Detroitas, saus. 30. — Prieš išmestą prezidentą Homer Martin vis daugiau pasisako unijos narių ir tvirčiau spiečiasi aplink teisėtą ekzekiutyvį bordą ir naująjį prezidentą Thomas.

Šiomis dienomis už ekzekiutyvį bordą pasisakė Tool and Die lokalas 155; L. A. Young lokalas 235; Studebaker lokalas 5 ir WPA lokalai.

Studebaker lokalas netgi paskolino bordui $1,000, o Plymouth lokalas paskolino $7,025, nes unijos iždą kol kas laiko užgrobęs trockistas Martin. Tačiau iždu negali naudotis nei užgrobėjas, nes prieš iždo naudojimą bordas išėmė indžionkšiną.

Šeštadienyj bordas laimėjo kitą mūsį su unijos draskytojais. Bordui reikalaujant, teismas atmetė Martino reikalavimą pavesti į jo rankas unijos laikraštį. Tai svarbus laimėjimas, nes bordas galės laikraščiu pasiekti unijos narius.

Unijos iždininkas Addes kalbėdamas per radio pareiškė, kad dabar jau tikra, jog Martinas vedė slaptas derybas prieš uniją su Fordo kompanijos šnipu Bennett. Martinas tarėsi Fordo darbininkus suvaryti į kokią nors falšyvą "uniją." Ekzekiutyvis bordas apie tai turi surinkęs dokumentalius faktus.

"VILNIS"
(The Surge)
LITHUANIAN LABOR DAILY
Published daily except Sunday, and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year $5.50; six months $2.75. Chicago and foreign countries $7.50; six months $3.75. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in the city of Chicago, 1 year $2.00; ½ yr. $1.00; outside of Chicago, 1 yr. $1.50; half yr. $0.75.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE, VICTORY 1455

Entered as second-class matter September 28, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879

Du Kunigai

Paimsim du detroitiškiu kunigu—kunigą Coughlin, Hitlerio ir Mussolinio "idėjų" skelbėją, šlykštų anti-semitą, aklą naujosios dalybos priešą, mirtiną priešą Ispanijos respublikos.

To kunigo vardą daug kas girdėjo. Progreso ir demokratijos draugai, visos šalies plote, gerai žino, kad tas vardas atstovauja jezuitizmą, obskurantizmą ir fašizmą, vos-vos pridengtą fygos lapu.

Bet Detroite yra kunigas, kunigas italas, kuris kaip ugnis nuo vandens skiriasi nuo kun. Coughlino. Tai pralotas Giuseppe Ciarocchi.

Pralotas Guiseppe Ciarocchi yra redaktorium savaitinio itališko laikraščio, katalikiško laikraščio.

Pastarame savo redaguojamo laikraščio numery kun. Ciarocchi, visu šimtu nuošimčių, stoja už Ispanijos lojalistus.

Štai kas jis rašo: **"Visas pasaulis su nuostaba žiūri į didvyrišką Katalonijos republikonų priešinimąsi. Jiems truksta maisto, jiems truksta ginklų ir amunicijos, kuomet anoji pusė turi to visko perteklių—jai viską suteikia Italija, Vokietija ir Portugalija. O vis tik republikonai (lojalistai) nepasiduoda tam trilypiam fašizmui. Jie pasiryžę greičiau mirti, negu pasiduoti... Tai pavyzdis didvyriškumo, kurį istorija neužmirš!"**

Kun. Guiseppe Ciarocchi [illegible] merkia embargo, nukreipt[illegible] sako: "Amerikoj ma[illegible] mas gabenti ginklus [illegible] utralitetą. O ištikr[illegible] kumą. Tai aišku k[illegible] siųsti tiesiai Ispanijon, nes yra embargo. Bet Vokietija, Italija ir Portugalija gali pirktis ginklus ir siųsti juos Ispanijon... Toks embargo nėra joks neutralitetas. Tai šališkumas sukilėlių (frankistų) naudai."

Kad tai teisybė, su tuo sutiks kiekvienas bešališkas žmogus.

Toliaus praloto Ciarocchi laikraštis smarkiai atakuoja Chamberlainą ir visą jo valdžią. Chamberlainas moka pirkliauti svetimu kailiu. Jisai suteikęs Mussoliniui visišką veikimo laisvę.

"Neginčijamas faktas, kad italų kariuomenė gaspadoriauja Ispanijoj, kaip pas save namie... Fašistiški lėktuvai daugiausia itališki ir Mussolinis viešai tuomi didžiuojasi."

Kalbėdamas apie Chamberlaino vizitą Romon, pralotas Ciarocchi sako: "Gal būt, kad Chamberlaino vizitas Romon turėjo supulti su fašistų laimėjimu. Bet laimėjimas dar neįvyko."

Kas dėl Francijos užsilaikymo, kun. Ciarocchi išreiškia didelį nusistebėjimą. Juk ji stiprina priešą savo pašonėje! Ak, tiesa, Francija sakosi neužleisianti nei pėdos savos žemės. Bet kaip su Ispanijos žeme?

Savo straipsnį tas drąsus italas kunigas baigia sarkastišku pranašavimu: **"Tos egoistiškos tautos (Francija ir Anglija) turėtų pagalvoti dėl patarlės, kuri sako, kad kas parduoda savo sąžinę tikslu išgelbėti savo kailį, tas lieka be sąžinės ir be kailio."**

Tai ką dabar sakys lietuviški "Draugai" ir visa ta kompanija, kuri švenčia Barcelonos paėmimą sykiu su maurais, fašistais ir frankistais!

Katalikų visuomenei kelią rodo ne Coughlinai ir Šimučiai, bet pralotas Guiseppe Ciarocchi.

Kalbėdamas Birminghame, Chamberlainas pasakė aštrią prakalbą prieš Hitlerį ir Mussolinį. Taip garsina antgalviuose.

Bet perskaičius tą jo prakalbą, labai lengva padaryti išvada, kad jis nei nemano atsisakyti nuo tos politikos, kurią pradėjo Muniche. Jisai pakartoja, jog Municho konferencija bus jam keliavedžiu.

Reiškia, bus dar daugiau nusileidimų. O fašistinėms valstybėms tik to ir reikia.

Tas Vienas Balsas

Kuomet senatas svarstė WPA lėšų klausimą, tik vienam senatoriui reikėjo pakeisti savo nuomonę ir Roosevelto originaliai pasiūlyta suma būtų buvus užgirta. Tik vieno balso tereikėjo ir bedarbiai būtų gavę pusantro šimto milionų daugiau.

Prie senatorių, kurie viešai pasirodė kaipo naujosios dalybos priešai, reikia priskirti Illinois senatorių Scott Lucas. Prie rinkimus Scott Lucas sakėsi esąs ištikimas naujajai dalybai. Jisai priklauso prie tos rūšies demokratų, kurie su savo žodžiu nesiskaito.

Kitas Illinois senatorius, Lewis, balsavo pagirtinai. Jisai balsavo už asignavimą didesnės sumos WPA darbams.

Šis balsavimas senate parodė, koks, daug-maž, yra pasidalinimas jų tarpe. Sykiu su republikonų bloku balsavo 26 demokratai senatoriai. Jų tarpe randame vardus Clark (Missouri), Gillette (Iowa), Burke (Nebraska), Lucas (Illinois).

Šie 26 demokratai senatoriai persimetė į republikonų pusę ne kokiam mažam klausime, bet labai svarbiam klausime, kuris tiesioginiai paliečia daugiau negu milioną Amerikos žmonių.

Tie 26 demokratai senatoriai pasirodė labai prastoj šviesoj. Iš vardo jie demokratai, o tikrenybėj jie beveik niekuo nesiskiria nuo republikonų.

Kalbant apie tuos nominalius demokratus, reikia atkreipti domę ir į Minnesotos senatorių Shipstead. Tas senatorius formaliai priklauso prie Farmer-Labor partijos, o balsavo jis prieš bedarbius, prieš naująją dalybą. Jis pasielgė taip jau prastai, kaip ir Lucas, kaip Gillette ir kaip daugelis kitų. Tuo tarpu, iš republikonų atsirado vos du senatoriai, kurie balsavo pagirtinai. Tai senatoriai Borah ir Frazier. Tik jiedu išdryso sulaužyt republikonų discipliną.

Bendrą išvadą iš šio balsavimo galima padaryti sekamą: spėkos demokratiniai pažangaus bloko yra beveik lygios su spėkomis reakcinio bloko. Jei tik vienas-kitas iš nominalių demokratų apleistų reakc[illegible] tai už naujosios dalybos poli[illegible] ką [illegible] darytų senate didžiuma.

Jei plačioji visuomenė netylės, jei ji darys vis didesnį spaudimą į senatą, tai tūli senatoriai svyruokliai turės pakeisti savo nusistatymą. Jie turės skaitytis su progresyvės visuomenės balsu.

Toksai senatorius Scott Lucas susilauks užtenkamai kritikos. Jis išgirs, ko negirdėjęs. Piliečių priedermė pasakyti jam teisybę tiesiai į akis.

Jie Šūkauja

Šiandien susirenka Vokietijos "reichstagas", kuris nieko bendro neturi su tikrąja žmonių atstovybe. Susirinks 855 atstovai, kuriems Hitleris pasakys prakalbą Ir tuo pasibaigs visas paradas.

Sueina šeši metai, kaip naziai valdo Vokietiją. Šiandien jie atžymės šešių metų savo valdžios sukaktuves. Bet kaip atžymės?

Hitleris sužviegs apie nazių galybę, apie savo sandarą su Italija ir Japonija ir apie tolimesnius agresyvius planus prieš demokratiją.

Apie nazius dabar sąkoma, kad jų tarpe paėmė viršų "radikalis sparnas." Tai yra kraštutinių fanatikų ir banditų sparnas, kuris nori, kad razbaininkiška politika būtų vedama dar didesniu griežtumu.

Tas reiškia, kad dabar pirmon vieton bus statoma reikalavimas grąžinti kolonijas Afrikoje. Tas reiškia, kad Vokietija visame kame parems Italiją jos nachališkoj politikoj prieš Franciją.

Naziai yra tos nuomonės, kad Chamberlainu jie gali pilnai pasitikėti. Chamberlainas gal paprotestuos, bet tai bus paprasti protesto poteriai, neparemti jokiu noru aktyviai išstoti prieš nazius.

Tas faktas, kad Vokietija kolonijų klausimą dar labiau užaštrins, jokiu būdu nereiškia, kad ji atsisako nuo savo plėšikiškų planų Rytuose. Ji dar labiau užsisės ant Rumunijos ir Lenkijos, kad praskinti sau kelią į Sovietinę Ukrainą.

Naziai šūkaus ir šumija, minėdami savo valdžios šešeriųjų metų sukaktuves.

Bet prieš juos skuopiasi vis daugiau pajėgų, vis daugiau neapykantos jų užimtose žemėse. Jie pralaimės sprendžiamuose susirėmimuose.

APŽVALGA

VISUR KURČIA, VISUR TUŠČIA

Kas daugiausia giriasi savo galybe, jei ne tautininkai? Bet kiek verti tie jų pasigyrimai, visuomet labai lengva patirt iš jų pačių spaudos.

Pasiklausykite, ką rašo vienas jų šulas A. B. Strimaitis brooklyniškėje "Vienybėje":

> "Daug kalbėta, maža padaryta. Daug rašyta, maža atsiekta.
>
> "Organizuotis buvo bandyta, nedaug suorganizuota. Obalsis: tautininkai organizuokitės, pasiliks tik obalsiu, jei rimtai nesiimsime darbo... Perčitą vasarą tautininkai susipratusių lietuvių konferencijoje išrinko Amerikos Lietuvių Tautinę Tarybą ir pavedė jai organizatyvį darbą, sukonsoliduoti visų tautiškų draugijų, organizacijų, kuopų ir įvairių ratelių veikimą . . . Bet praslinko šeši mėnesiai ir nors dirbta, per spaudą šauktasi stoti darban, bet tas darbas eina labai lėtu žingsniu, nepatenkina šio laiko reikalavimų."

Taip rašo A. B. Strimaitis. Jo pasakymas, kad tautininkų darbas eina labai lėtu žingsniu geriau būtų pakeisti sakiniu: "eina vėžlio greitumu."

A. B. Strimaitis šaukia konferenciją Baltimorėje. Ton konferencijon priims visus, be jokių liūdijimų ir formalumų. Tai bus visokių klumpių sunešimas.

Visiška tuštybė ir impotencija "tautinio" veikimo frontė [illegible] daugiau užsiakcentuoja tų pačių tautininkų sitdown streiku Susivienijime Lietuvių Amerikoje.

Atsisėdo ir sėdi.

V. ŠIRVYDAS PRANAŠAUJA

Bet jei A. B. Strimaitis rauda pranašo Jeremijošiaus balsu, tai J. O. Širvydo sūnus Vytautas dar vis bando mandravoti. Savo mandrybes jis garsina toj pačioj "Vienybėj", o kartais ir Karpiaus "Dirvoje." Pastaruoju laiku jis pajuto savyje ir pranašo dovaną.

Kalbėdamas apie tūlus konfliktus Amerikos Lietuvių Kongrese, p. V. Širvydas pranašauja (specialiai kalbėdamas apie P. Grigaitį) kas įvyks ar neįvyks Amerikos Lietuvių Kongrese.

V. Širvydas tvirtina, kad—

> "Šių žmonių (tai yra tautininkų) Grigaitis nekenčia aršiau komunistų. Todėl, draugai vilniečiai, būkite ramūs: Grigaitis jūsų 'bendrame fronte' (tai yra, Amerikos lietuvių Kongrese) bus iki pragaras ledu užšals."

Pranašauja taip drąsiai, kad nepalieka vietos jokiai apeliacijai. Bet po to drąsaus pranašavimo, vienu sakiniu vėliau, tasai pats Širvydas tvirtina, kad Grigaičio politika "ne visuomeninio turinio." Jeigu ne visuomeninio, tai asmeninio. O jeigu asmeninio, tai tokia politika nėra pastovi. Asmeninė politika daro visokius zigzagus, mėtosi tai šian, tai ten, ieško visokių kombinacijų.

Jeigu šis antras Širvydo tvirtinimas būtų teisingas, tai neteisingas pirmas jo tvirtinimas, kad Grigaitis taip pastovus (taip neapkenčia tautininkų) kad jis bendradarbiaus su komunistais Amerikos Lietuvių Kongrese "iki pragaras ledu užšals."

Iš tų prieštaravimų V. Širvydą gali išgelbėt tik pats Grigaitis.

GOEBBELS BUS SUNAIKINĘS AKTORĘ IR JOS ĮKALINTĄ MYRA

Bazelis, Šveicarija. — Čia gauta iš Berlyno žinių, kad dingusi be žinios aktorė Lida Baarova, kurios miegamam kambaryje gavo į kailį Goebbelsas, ir esąs dingęs iš koncentracijos stovyklos aktorės vyras Froelich. Tą žinią pranešę šaltiniai linkę tvirtinti, kad abu aktoriu bus "sudorojęs" Goebbelsas.

KUDIKIS GIMĖ MOTINAI MIRUS.

New Yorkas. — Dešimts minutų po mirčiai Mrs. Margaret Carney, chirurgijos pagelba pagimdyta jos kudikis berniukas. Naujagimis normalus ir sveikas.

ISPANŲ LIAUDŽIAI

Kraujuos patvinus, kulkų badyta
moliniuos apkasuos laukų;
motinų ašarose mirkyta,
tauta bakūžių, fabrikų,—
Ginies galingai.

Bet jau Monte-Karlo Rivieroj,
Floridoj ir visur
kur prabanga šampane skęsta,
rūmuos didinguos
šypsena bręsta
šilkų šlamėsy:
"Mulkinsime juos toliau . . ."

Tad supainiok jų skaitlines
ir kumščia rėžk į veidą jų,
pašalink šypseną viltingą—
tavo kova—
dora, teisinga—
ir ji laimėta bus.

O, ne!
Jau nesulauksit jūs, engėjai,
kad liaudis paklusniu vergu pasidarytų.
Jūs galit dar kart ją prispausti,
bet kovos dvasią nužudyti—
vėlu, ponuliai . . .
Nors jie arti prie Barcelonos,
bet mes arti prie savo tikslo—
nuo ekvatoriaus iki polių . . .

R. B-s.

Atsakymas J. Brukui ALDLD 52 Kp. Klausimu

Kodėl Dabar Kuopa Turi Mažiau Narių.

Detroit, Mich.—"Vilnies" laidoje iš sausio 12 d., 1939 m., "Detroito Kolumnos" rašėjas J. Brukas iškelia svarbų klausimą reikale ALDLD organizacijos; taipgi paliečia ir ALDLD 52 kuopą. J. Brukas rašo:

"ALDLD 52 kuopa savo laiku buvo viena iš didžiulių kuopų. Dabar, kaip praneša spaudoj, turi apie šimtą narių. Kodėl taip? Keno kaltė nupuolime nariais?"

Drg. J. Brukas pastebėjo tik spaudoj. Kodėl taip? Kodėl nepastebėjot kuopos susirinkimuose? O buvo, karts nuo karto skelbiama narių stovis. Nesu niekieno įgaliotas atsakyti bei surasti, kas kaltas už nupuolimą kuopos nariais. Bet kaipo kuopos narys ir dalyvauju susirinkimuose, matau reikalą pareikšti savą nuomonę šiuom taip svarbiu reikalu.

Savu laiku, kada kuopa buvo skaitlinga nariais, aplinkybės buvo prielankesnės kuopos augimui. Visi dirbom, vienas kitas doleris užsilikdavo kišeniuje dėl organizacijų. Bet dabar yra sunkiau. Didžiuma kuopos narių ir nenarių yra bedarbiai; kaikada apleidžia organizaciją negalėdami užsimokėti. Tie, kurie jaučia, kad yra butinas reikalas palaikyti apšvietos organizaciją, tie ir šiandien yra nariais.

Savo laiku, kada laikydavom susirinkimus "House of Masses", susirinkimai budavo skaitlingi nariais. Svetainės budavo perpildytos. Diskusuodavom organizacijos reikalus su didžiausiu upu. Bet tuom pačiu sykiu buvo tarpe narių pasidalinimas. Politiniais klausimais nebuvo galima susikalbėti, nariai buvo pasiskirstę į dvi skirtingas grupes. Bet tuom pačiu sykiu visi dirbo, visi dėjo pastangas, kad prirašyti kuo daugiausiai narių ir turėti daugiau savo pritarėjų, kad pasiimti kuopos vadovybę į savo rankas. Tame laikotarpy išaugo į didžiulę, skaitlingą kuopą. Abelnai didžiuma narių dalyvaudavo kiekviename susirinkime.

Vėliaus, kai įvyko tarpe progresyvių skilimas, daugelis apleido kuopą. Kuopa sumažėjo nariais. Dabar tokio nuomonių skirtumo nebeliko. Didžiuma narių jaučia, kad nėra reikalo dalyvauti susirinkimuose, nepaiso dalyvauti susirinkimuose, nepaiso organizacijos. Ot, bene tik ir bus svarbiausia priežastis sumažėjimo nariais, nepaisymo savo organizacijos, nesilankymo į susirinkimus.

Nemanau, kad musų kuopoj dalykai yra taip prasti. Pereitam kuopos metiniam susirinkime, kuris įvyko sausio 21 d., iš valdybų metinio raporto pasirodo, kad yra pilnai užsimokėjusių 98 nariai ir keli likę nepasimokėję už 1938 m. Jeigu mes visi stosime į darbą, tai tą skaitlinę bus galima lengvai padvigubinti, ir ALDLD 52 kuopa bus skaitlinga nariais.

Nemanykit, draugai, kad valdyba viena gali išauginti kuopą į milžiną. Čia yra visų narių pareiga pakalbinti, kurie da nepriklauso, kad prisirašytų. Visi privalome dalyvauti kiekviename kuopos susirinkime ir duoti tokius sumanymus, kaip padidinti kuopą nariais, taipgi sustiprinti finansais.

Butų nauda kuopai ir visai organizacijai, jeigu mes pradžioje metų pasimokėtume duokles į organizaciją už šiuos metus. Taipgi, kurie dar nepasimokėję, ir už pereitus pasimokėtumet. Butų daugiau laiko gavimui naujų narių. Tuom pačiu sykiu sumažintume centro komitetui galvosukį iš kur imti pinigų, kad pradėjus knygas ruošti ir spausdinti. O tenai iždas ir nekaip stovi. Todėl, draugai ir draugės, pradėdami naujus metus, ateidami į kuopos susirinkimus, atsineškit gerų, tinkamų sumanymų. Tada musų kuopa augs ir vėl bus didžiulė ALDLD kuopa.

B-kas.

SOVIETŲ AUTOMOBILIAI LABAI PLATINASI LIETUVOJ.

Kaunas.— Šiomis dienomis atgabenta dar vienas transportas Sovietų Sąjungos automobilių M. I. Kiekvienas sovietų automobilių transportas išparduodamas labai greitai, nes jie patvaresni negu bent kurios kitos šalies automobiliai ir pigesni.

LIETUVOS ŽINIOS

VILNIAUS "VARPO" CHORAS RAŠYTOJŲ BALIUJE

KAUNAS.

Liet. Rašytojų D-jos valdyba, pasinaudodama tuo, kad Vilniaus lietuvių "Varpo" choras, sausio mėn. 4 d. sugryžta iš provincijos Kaunan, pakvietė jį visą in corpore dalyvauti, kaip svečius, Literaturos Baliuje, sausio 5 d., Karininkų Romovėje. Tad rašytojų svečiai turės progos visus tuos mielus musų svetelius Trijų Karalių išvakarėse pamatyti savo tarpe, o jie, be abejo, neiškęs ir nepradžiuginę musų viena kita taip gražiai skambančia dainele.

Specialiam jumoro veikalėliui iš rašytojų ir visuomenės gyvenimo aktualijų sukurti prie Kazio Binkio ir Teofilio Tilvyčio prisidėjo dar trečias autorius: Liudas Dovydėnas.

IŠ VARŽYTINIŲ PARDUODA 51 UKĮ

Žemės bankas paskelbė parduodamųjų iš varžytinių ukių sąrašą. Iš pirmųjų varžytinių bus parduodamas 31 ukis, iš antrųjų varžytinių—20 ukių. Varžytinės įvyks vasario 21 d.

ŠALTA D. RUMŲ SKAITYKLOJ

Darbo rumų kulturinio kliubo ir skaityklos lankytojai nusiskundžia, kad kliubo patalpos yra šaltos. Kliubo ir skaityklos patalpos yra apkurenamos tik vieną kartą per dieną—iš ryto, nors skaitykla veikia iš ryto iki po pietų. Dabar skaityklos patalpose visi sėdi su paltais.

Lozoraitis Paskirtas Lietuvos Pasiuntiniu Romoje.

Kaunas, saus, 24. — Buvęs užsienių reikalų ministeris Stasys Lozoraitis paskirtas Lietuvos pasiuntiniu Romoje.

F. Abekas Bus: Spring Valley, Kewanee ir Moline, Ill.

Aplankys lietuvius "Vilnies" ir kitais organizaciniais reikalais.

"Vilnies" redaktorius d. F. Abekas šiomis dienomis išvyksta į Spirng Valley, Kewanee ir Moline, Illinois. Jis tų miestų lietuvius aplankys su "Vilnies" ir kitais organizaciniais reikalais.

"Vilnies" skaitytojai gyvenanti tuose miestuose, pasitiks drg. Abeką ir žada kooperuoti, kad aplankius visus lietuvius gyventojus.

Drg. Abekas bus Spring Valley sausio 29, 30 ir 31 dd.

Kewance — vasario 1 d.

Moline — vasario 2 ir 3 dd.

Drg. Abekas galės pasitarti įvairiuose klausimuose, kurie rišasi su darbininkišku judėjimu, kaip su pavieniais draugais, taip ir su grupėmis. Šiomis dienomis gyvenimas uždeda ant kiekvieno sąmoningo darbo žmogaus daug pareigų, tad visi, kurie matysis su d. Abeku, gaus gerų patarimų jų miestelių problemų rišimo klausimais ir abelnai viso lietuviško veikimo klausimais.

—R.

Socialinis ir Šalies Saugumas

Bendro Demokratinio Fronto Programas

EARL BROWDER

(Tąsa)

Republikonų partija, pats svarbiausias įrankis reakcinės kempės, padvigubino savo atstovybę kongrese ir praplėtė savo kontrolę nuo septynių valstijų, pirma rinkimų, į 18 valstijų, apimant ir taip svarbias valstijas, kaip Pennsylvania, Michigan, Wisconsin ir Minnesota. Perėjimas Ohio valstijos iš priešingų New Deal demokratų į priešingų New Deal republikonų rankas galima laikyti laimėjimu, nes geriau paaiškėjo rinkimuose kelti klausimai, taipgi įvyko persigrupavimas. Tik dideli laimėjimai progresyvių New Yorko, Kalifornijos ir Washingtono valstijose (dalinai galima priskaityti ir Illinojų) gerokai sulaikė reakcijos žygiavimą.

Imant bendrai visos šalies balsus, neskaitant pietinių valstijų, kur republikonai neskaitlingi, bet demokratų partijoj vyrauja reakcininkai, abi didžiosios partijos išėjo veik lygiomis, kuomet 1936 metais Rooseveltas labai didelę daugumą gavo.

Teisybė, republikonų balsai buvo nedaug aukščiau 1936 metų, bet demokratų labai nupuolė. Imant dėmesin ir tai, kad republikonai desperatingai stengėsi padidinti savo balsus, o demokratuose ėjo savitarpio kovos ir pakrikimas, vistiek dar turėsime pripažinti, kad apie pora milionų balsų nuo demokratų nuėjo republikonams ar anti-New Deal demokratams.

Kokis sluogsnis persimetė ten? Gallup balsavimas rodo, kad "aukštesnių įeigų" sluogsnis nuėjo ten; tai bus, apart kapitalistų, dar ir turtingi farmeriai ir turtingesnė dalis vidurinės klesos; mažesnė grupė, apie 4 nuošimčiai, persimetė ir "vidutinių įeigų" žmonių, o tai rodo, kad plačiosios masės darbo žmonių ir vidurinės klesos dar labiau rėmė Prezidento New Deal politiką.

Tatai parodo augantį klesinį persigrupavimą, kristalizaciją socialių spėkų, ką mes nurodinėjome busiant svarbiu reiškiniu 1936 metų rinkimų. Republikonų partija ir jos talkininkai demokratų partijoj tapo daugiau, negu pirma, įrankiu monopolijos kapitalo, Wall stryto, ekonominių rojalistų, o apie prezidentą Rooseveltą ir New Deal buriasi, labiau negu pirma kada nors, tie ką Prezidentas vadina "neprivilegijuoti", ant kurių gula sunki našta ekonominio ir socialinio krizio.

Bet jei vienoj pusėj susiburia, daugiau negu kada nors pirmiau, stambaus kapitalo elementai, o kitoj darbo žmonės, kaip išaiškinti 1938 rinkimuose sumažėjimą balsų už New Deal?

Pirma, paslaptis gludi tame, kad kuomet pamatinis klausimas **progreso prieš reakciją** buvo aštresnis kaip kada pirmiau, paviršy tas nepasirodė taip aiškiai, nes reakcinė kempė **priėmė naują strategiją slėptis po progresyve maska**—šitai mes jau numatėme ir persergėjome savo Partijos Dešimtam Suvažiavime. Po visos eilės pralaimėjimų, kuomet jie atvirai kovėsi prieš New Deal, reakcininkai nusitarė eiti į "flanko ataką", pasirodyti, kad jie priima svarbiasias New Deal ypatybes, o atakuoja tik trukumus ir silpnybes, tik metodas ir korupcines lokales politines mašinas, iš praeities užsilikusias; o kai kur reakcininkai net pralenkė New Deal kandidatus gausumu pažadų—jie siulė visiems ir viską, jų demagogijai nebuvo ribų.

Ši demagogija daugelį balsuotojų prigavo. Republikonas Stassen Minnesotoj prašė balsuotojus užmiršti kokios partijos tikietu jis eina ir tvirtino, kad jis paveldi nabašninko Floyd Olson, Farmerių Darbo Partijos gubernatoriaus programą; jis toli pralenkė prižadais gubernarių Bensoną, taip, kad Bensonas atrodė konservatyvus, o Stassenas progresyvis.

Republikonas Saltonstall Massachusettse siulė Townsendo planą su prižadais pensijų $200 į mėnesį visiems, kas sulauks 60 metų. Abelnai republikonai vienur indorsavo, kitur flirtavo su Townsendo planu ir delto gavo jam pritariančių balsus. Net ir reakcininkas Taft, Ohio, dangstėsi avies kailiu, o Grundy-Pew mašina Pennsylvanijoj išstojo kaipo aniuolai socialio teisingumo, sakėsi norį išgelbėti New Deal iš korupcinių demokratų rankų.

Tik Kalifornijoj republikonų partija pasirodė pilnoj šviesoj kaipo reakcinė ir ten Merriam ir Bancrofto tikietas smarkiai sumušta ir republikonai už savo atvirumą neteko valdžios, kurią jie ten laikė per 40 metų.

Tas geriausia parodo delko padaugėjo balsai prieš New Deal kandidatus. Kai kurie žmonės, norinti daugiau New Deal ir pastovesnės, balsavo už reakcininkus, kurie žadėjo tai, žinoma, prigauliodami balsuotojus.

Suprantama, republikonų strategija nebutų veikus, jei nebutų nepasitenkinimo miniose žmonių. Farmeriai ypatingai buvo sujudę žemės produktų kainoms susmukus, o industrinių produktų kainoms kylant ir monopolijos padidino savo pelnus. Bedarbiai buvo sujudę delei skandalingo nepatenkinimo WPA darbais ir algomis ir šalpų mažinimu. Organizuoti darbininkai degė piktumu dėlei korupcinių politikierių elgesio su jais, nežiurint kad organizuoti darbininkai davė tiek daug balsų demokratams.

Minios piliečių buvo įerzintos biauriais žygiais tokių kaip Frank Hague, Jersey City, ir tylėjimu prieš demokratų partijos nacionalių viršininkų. Tammany demokratai, New Yorke, ir panaši korupcinė gengė Bostone daug apjuodino New Deal, nors tos mašinos yra pikti Roosevelto priešai iš vidaus. Viduje demokratų partijoj buvo New Deal išdavikų. Prieš New Deal dirbo vice-prezidentas Garner ir jo kolegos Shepard ir kiti; kongresmano Dies komitetas dirbo, juodino New Deal...

Visi tie faktoriai daug prisidėjo prie padauginimo reakcinei kempei balsų...

Organizuoto darbininkų judėjimo viršunės irgi buvo rimtai suskaldyta. Ryškus pavyzdis tam buvo William Green'o pastangos nukreipti darbininkų balsus už reakcinius kandidatus. Teisybė, tas skilimas nenuėjo į eilinius narius, nes jie tam priešinosi; net Amerikos Darbo Federacijos valstijų organizacijos viena po kitai atvirai atmetė Greeno politiką. Bet tas skaldymas paveikė ypatingai į neorganizuotus darbininkus ir vidurinę klesą, įskaitant farmerius, ten ADF vadų kova prieš CIO demoralizacijos įnešė.

Kitur prie skaldymo prisidėjo įvairųs lokaliniai veikimai, kaip, pavyzdžiui, Phil La Foletto kišeninė "Nacionalė Progresyvė" partija; Socialistų Federacijos "Sena Gvardija" New Yorke, taipgi ir Norman Thomas'o socialistai; trockistų-lovestoniečių grupės.

La Folettas savo atakomis ant New Deal, kuo pasinaudojo reakcininkai; taipgi savo intrigomis prieš Farmerių Darbo Partiją Minnesotoj ir savo trečios partijos organizavimu, jis prisidėjo prie republikonų ir reakcijos laimėjimo.

Socialistų "Sena Gvardija" atidavė republikonams Connecticut valstiją pastatydami savo kandidatą į gubernatorius ir suskaldydami progresyvių balsus. O New Yorke jie pakenkė American Labor Party atakuodami Vito Marcantonio ir Oscar Garcia-Riverra, kurie buvo žymiausi progresyviai kandidatai ir daugiausia prisidėję prie ALP. suorganizavimo (**Socialistai atakavo juos kaipo komunistus.--V. A.**)

Norman Thomas daugiausia atakavo prezidentą Rooseveltą ir New Deal ir davė reakcinei kempei obalsius; teisybė, tokia politika sumažino Socialistų Partijos narius iki nežymios skaitlinės, bet žala tos politikos negalima skaičiuoti mažumu pačios šios partijos balsų, nes dešimtys tukstančių jos pirmesnių palaikytojų buvo sudemoralizuoti ir atgrasinti nuo balsavimo už New Deal. Socialistų talkininkai trockistai ir lovestoniečiai daug prisidėjo prie sumušimo gubernatoriaus Murphy Michigane. Minnesotoj tie elementai daug pakenkė Farmerių Darbo Partijai.

Kur tik skaldytojai izoliuoti, jų pastangos nuėjo niekais, kur tik New Deal kandidatai atvirai ir grieštai stovėjo už savo programą, progresyviai laimėjo.

(Bus daugiau)

PASIDAIRIUS PO AMERIKĄ

(Pabaiga)

Čia vystosi farmerių unija ir studentų judėjimas. Pietuose ir vidurinė klesa jaučia skurdą, nes didžiuma tų, kurie siurbia pietinių valstijų gamtos turtus, čia negyvena ir todėl nesirupina to krašto tobulinimu. Esant nesvietiškai mažoms algoms, kurių abelnai aprokuojama tik apie 314 dolerių į metus, vertelgos irgi skursta. Todėl čia ir vidurinės klesos žmonės kalba, kad "New Yorko didieji namai yra pastatyti ant pietinių žmonių kuprų."

Važiuodamas per Mobile, Ala., pasipirkau laikraštį, ant kurio pamačiau angalvį: "Georgia Chair Claims Lives of Six Negroes". Po tuom antgalviu aprašoma smulkmeniškai, kaip gruodžio 9, Tattnall kalėjime, Reidsville, Ga., 6 dikti ("burly')) negrai tapo sudeginti elektros kėdėj. Mirties kambariuose jie nuo ryto pradėjo choru giedoti: "Oh, you sinnahs, bettah git ready. God is comin." Apie 12 valandą dienos, jų giesmės baigėsi, nes prasidėjo žudymo ceremonijos. Juos po vieną, pirmiausia išvedė ant balkono, kad paskutinį kartą jis pažvelgtų į pasaulį, o nuo čia į elektros kėdę. Į 21 minutę laiko, visi buvę nužudyti, neva už žmogžudystę.

Dar vienas iš veiklesnių pietinių valstijų miestų, tai Richmond, Virginia. Nors ir čia darbininkų judėjimas eina gana sunkiose sąlygose ir negrų diskriminacija yra panaši kaip ir kitose pietinėse valstijose. Bet kadangi šis miestas yra arti prie rytinių valstijų, turintis dideles tabako, cigaretų, audimo ir siuvimo industrijas, tai ir darbininkų judėjimą yra ne taip lengva užslopinti. Čia gerai veikia CIO ir AFL unijos. Komunistų Partija, nors čia jos darbuotė skaitoma nelegalė, veikia ant labai plačios papėdės. Draugai čia turi įsisteigę taip vadinamą: "Vernon Snow Memorial Center". Tai keturių aukštų namas, turintis auditoriją, krutamų paveikslų rodymui ir lošimams svetainę, kurioje rodomi Sovietų ir kiti progresyviai paveikslai. Tais paveikslais sutraukia daug publikos ir daug Universiteto mokinių lanko tuos paveikslus. Yra ir kelios susirinkimų svetainiukės, didelė knygų krautuvė, skaitykla ir partijos raštinė. Ta didelė įstaiga yra įsteigta vardu draugo Vernon Snow, kuris nuvykęs į Ispaniją ir budamas kariuomenės saržantu, žuvo kovoje už demokratiją.

Aišku, kad čionai Komunistų Partijai veikiant ant tokios didelės papėdės ir turint tik porą šimtų narių, visiems priseina sunkiai dirbti. Tik tame gal jiem bus geriaus, kad čia nėra ateivių. Jie visi Amerikoje gimę ir todel nėra tokių pasiskirstymų, kaip pas mus didmiesčiuose. Tik ta bėda, kad čia įstatymais draudžiama negrams ir baltiems organizuotis kartu į bent kokią organizaciją. Taip pat negrų ir baltų organizacijų konferencijose nevalia sodinti kartu negrų su baltais. Negrai turi sėdėti viename šone svetainės, o balti kitame. Iš pagelbinių organizacijų Richmonde yra IWO ir Amerikos Lygos už Taiką ir Demokratiją skyrius.

Virginijos Komunistų Partijos sekretorius d. Donald Burke, kurio raštinė yra minėtoj įstaigoj, su savo žmona dirba gana sunkiai. Drg. Burke paeina iš Hammond, Ind., yra mokinęsis Michigan Universitete ir baigęs Brookwood Labor College.

Washingtone.

Porą dienų prieš Kongresą už Taiką ir Demokratiją, atvykome į Washingtoną. Šiame mieste, kaipo šalies sostinėj, žingeidumui galo nėra. Čia valstybės muziejus, susidedantis iš trijų didžiausių namų, kongreso knygynas, turintis arti pusšešto miliono knygų. Jame randasi įvairiausių dokumentų, kaip Amerikos, taip ir kitų šalių. Rusiškų knygų rinkinys, sakoma, yra didžiausias pasaulyj, išėmus Sovietų Rusiją. Paskiau seka kinų, japonų, semitų ir kitų. Virš miliono įvairių įvairiausių žemėlapių. Apie tiek pat muzikalių veikalų. Apie du milionai puslapių kongreso spauzdintų dokumentų. Paskiau Smithsonian Institutas, įsteigtas 1846 metuose, iš turto, pavesto Jungtinėms Valstijoms per anglą James Smithson. Tai yra įstaiga, kurioj yra taupomi mokslo ir dailės vystymosi rinkiniai. Prie to, čia visos valstybės valdiški namai, popierinių pinigų, krasaženklių ir kitokių dokumentinių žymių spaustuvės. Kad pilnai pasitenkinus čia esamais žingeidumais, reikėtų nors mėnesį laiko čia pabuti.

Čia ir darbininkų judėjimui daug lengviau, nes čia daug inteligentijos. Čia unijų centrinės raštinės. Daug organizuotų darbininkų. Net ir valdiškų raštinių darbininkai baigiami suorganizuoti į CIO.

Komunistų Partija čia irgi neblogai gyvuoja, turi daug narių, kurių pusė yra negrai. Bet negrų diskriminacija yra panaši kaip ir pietinėse valstijose. Laike Kongreso už Taiką ir Demokratiją, negrų delegacijos nei hoteliai, nei restoranai neįsileido. Tik viena didžiųjų valgyklų davė visiem kartu pavalgyti.

Ką Veikia Amerikos Lietuvių Kongreso Komitetas?

Kongresas už Taiką ir Demokratiją įvykęs sausio 6-8 dienomis musų sostinėj, Washingtone, buvo parodavimas plačiausio Amerikos liaudies bendro fronto už taiką ir demokratiją, nes Amerikos Lygoj už Taiką ir Demokratiją priklauso ir veikia apie 15 čielų unijų ir daugybė lokalų tų unijų, kurios dar nepriklauso kaipo visas kunas. Priešakyje Lygos ir Kongreso stovi tokie atsižymėję unijų vadai kaip Gelžkeliečių Brolijos prezidentas ir mokslo direktorius A. F. Whitney, Amerikos Mokytojų Federacijos prezidentas prof. Jerome Davis, CIO centralinis sekr. James Carey, Auto Workers Unijos vice-prezidentas Richard Frankensteen, LGW unijos vice-prez. Joseph Breslow, Amerikos Mokytojų Federacijos vice-prez. Mary F. Grossman ir visa eilė kitų unijų ir įvairių nacionalių organizacijų vadų, kurie stovi priešakyje Lygos ir veikia. Įvairių anti-fašistinių grupių atstovai atlaikė savo sesijas. **Bet lietuvių anti-fašistinė liaudis nebuvo atstovaujama šiame kongrese.** Musų nacionalės organizacijos irgi nebuvo atstovaujamos. Iš visos Amerikos suvažiavę apie tuzinas lietuvių delegatai, kongrese teiravosi viens pas kitą: "Ką veikia musų Amerikos Lietuvių Kongreso Komitetas?" "Ar bus lietuvių sesija?" Nieko nebuvo!

Amerikos Lietuvių Kongresas, tai vienintėlė lietuvių liaudies anti-fašistinė organizacija Amerikoje. O kad ją padarius veiklesne, ji turi buti susirišusi su visoms Amerikos prieš-fašistinėms ir prieš-karinėms organizacijoms Amerikos Lygoj už Taiką ir Demokratiją. Tada gelbėjimas Lietuvos politinių kalinių ir gynimas Lietuvos nepriklausomybės butų daugiau efektyvis.

Butų labai pageidaujama, kad nors musų spauda patalpintų svarbesnes ištraukas iš Kongreso už Taiką ir Demokratiją raporto, kad supažindinus lietuvių visuomenę su Lygos nuveiktais darbais ir pasibrėžtu programu ateities veikimui.

—J. N. Simans, O. D.

Ištikimas iki Paskutinei Gyvenimo Valandai

Barcelona, saus. 28. — Italam, mauram ir fašistiniam sukilėliam jau visiškai užėmus Barceloną, respublikos radio stoties direktorius dar vis transliavo respublikai palankias darbuotes.

Jisai nutilo tiktai, kai nuožmus italai įsiveržė į stotį ir kulkom suvarstė jo krutinę.

LDS 73 Kp. Tarimai Ir Veikla

Akron, Ohio.—Metiniame susirinkime laikytame sausio 1 d., kuopos valdyba pateikė metinius raportus. Visi priimti vienbalsiai.

Sekretorius raportavo, kad ligonių randasi šie: T. Voverienė, J. Smaliukas, G. Brazas ir M. Ubartas. Kuopa taipgi turi ligonį A. Bartnik, kuris sutiko nelaimę einant skersai gatve. Automobilius užvažiavo ir sulaužė koją keliose vietose. Koja ir dabar dar subandažuota. Tas atsitiko 23 mėnesiai atgal.

Šiame susirinkime kuopa nutarė atsišaukti ir į kitas draugijas ir bendrai surengti parengimą simpatijai ir paramai A. Bartniko. Pereitą paavsarį LDS ir SLA kuopos turėjo parengimą A. Bartnikui ir pasekmės visais atžvilgiais buvo geros; pelno liko $118.50.

Komisija šiam reikalui nuo LDS 73 kp. susideda iš: J. Navickas, E. Surblis ir O. Kirtiklienė. Komisija atsišaukė į kitas draugijas ir kooperuos surengime parengimo.

Organizatorius J. Navickas perskaitė penkias aplikacijas šių naujų narių: J. Lukasavich, S. Lukasavich, J. Tamašauskas, S. Yarašius ir A. Sarpalius. Jie visi jaunuoliai. Reiškia, org. Navickas nemiega. Vajaus laiku prirašė 9. Parengimuose dažnai girdėtis Navicko skardus balsas: "Visus Akrono jaunuolius prirašysiu prie LDS."

Labai gerai, broli Navickai. Mes to ir norime.

J. Navickas turi užsiėmimą Friedrick's Dairy, kaipo agentas. Patartina lietuviams imti pieną per J. Navicką. Jo sunus atveš į jusų namus bile miesto dalyje.

Šiame susirinkime užėmė vietas naujai išrinkta kuopos valdyba 1939 metams. Veik visi tie patys. Pirm. G. Brazis, pagelbininkas J. A. Dominick, fin. rašt. J. Kirtiklis, iždo J. Vitaitis, iždo globėjas: W. Slegus ir M. Ubartas. Organizatorius J. Navickas. Durų saugotojas A. Tiškus.

V. T. Nevarauskas, Rep.

Artistai:

Laisvės Kanklių

Mišrus Choras

"Baudžiavos Nuotakos"

Penkių veiksmų drama su dainom-šokiais

DIENRAŠČIO "VILNIES"

METINIS VAKARAS

VASARIO

19

SOKOL HALL

2345 South Kedzie Avenue

CHICAGO, ILLINOIS

Tikietų kaina: Išanksto 50 centų; prie durų 65c.; šokiam 35 ct.

BATUČIO ORKESTRA ŠOKIAM.

J. KENSTAVIČIUS

Mokytojas šio gražaus veikalo.

New Jersey Valstijoj

Sausio 22 d. Newarke įvyko Sietyno Choro vakarienė. Publikos buvo vidutiniai. Vakarienė buvo gera ir svečiai buvo pasitenkinę.

Programa susidėjo iš jaunų vaikinų trieto ir Sietyno Choro. Abeji sudainavo po tris daineles, kurios pavyko patenkinančiai.

Vienas dalykas kas metėsi į akis tai tas, kad chore suaugusios moterys ant steičiaus dainuojant užima pirmasias eiles, o jaunos mergaitės, geros dainininkės statomos jų užpakalin, kur visai nesimato. Mes bunčius senių ką tik protestą nepakėlėme, nes senas pačias matome kasdien, o kada atėjome ant "good time", tai norime matyti jaunesnių.

Parengimas nepavyko kaip turėjo pavykti. Tikietų pardavėjai nusiskundė, kad dėl rengiamos privatinės parės sunku buvo tikietus parduoti, nes anie buvo pasiskubinę pirmiau su savo tikietais. Su tom privatinėm parėm tai tikra koronė.

Tą pačią dieną Elizabethe Darbininkų Klubas perstatė veikalą "Mirtų Vainikas". Aktoriai-mėgėjai buvo iš Brooklyn, N. Y. Rezisieriavo Jon. Kačergius iš Jersey City. Lošimas pavyko gerai. Publikos buvo nedaug. Pelno nebus. Sakoma, garsinta buvo prastai.

Newarke Šv. Jurgio draugija, kuri turi savo svetainę ir ta svetainė daugiausiai įplaukų gauna nuo progresyviškų draugijų parengimų, gana tankiai su progresyvišku judėjimu nemandagiai pasielgia ir nemandagiai apploja. Draugija tokius nemazgotburnius savo susirinkimuose turėtų suvaldyti.

Kuomet Newarko Palangos Juzės Draugija vedė derybas prisidėjimui prie SLA, tai mes žinojome ir jautėme, kad iš SLA Centro tam tikri politikieriai tą darbą trukdė ir nenorėjo Palangos Juzės Draugijos kaipo radikališkos spėkos prieš fašistinę politiką. Tą žinojo ir prez. Bagočius. Prižiurėjimui to darbo, kad butų varomas pirmyn, tai yra, kad eitų prie susitarimo, adv. Bagočius buvo paskyręs "Tėvynės" redaktorių Kl. Jurgelionį. Tačiaus draugijos komitetas turėjo apie pustuzinį pasitarimų su sekretorium ir buvo susitarta, kad dalyvaus ir Jurgelionis, bet pastarasis nepasirodė nei sykį.

Mums išrodė, kad adv. Bagočius buvo ignoruojamas ir kad čia politika susijo su ta "šviesybe iš Chicagos."

Mano geri draugai labai smarkiai supyko ant manęs, kad Palangos Juzės Draugija neprisidėjo prie SLA. Jie mane kaltina, kad aš perdaug storai išpasakojau apie SLA ir draugija 95 nuošimčiais balsų prisidėjimą atmetė. Ponas Trečiokas irgi pyksta, nes jis kaipo New Jersey generalis organizatorius už "pirašymą" musų draugijos prie SLA butų gavęs nuo nario po $1, viso $338.

Pereitam Pal. Juzės Draugijos susirinkime "Vienybės" adm. piršo savo gazietą draugijai už organą. Nežinau del kokios priežasties ir kokiu išrokavimu laiške nevadino savo gazietos tikruoju vardu, bet "Vienybė Lietuvininkų". Suprantama, laiškas padėtas ant stalo.

- - -

Su profesionalais musų gubernija, tai nelabai bagota. Jų turime sekamai: (Kalbu apie lietuvius) Elizabethe 3 daktarus, 2 aptiekorius, 3 laidotuvių direktorius ir 1 tuojau įšventinsim į kunigus.

Newarke 3 daktarus, 1 aptiekorių, 2 laidotuvių direktorius ir 1 išleidom į kunigus.

Harrison-Kearney 1 laidotuvių direktorių ir 1 išleidom į kunigus. Turime vienur kitur ir mokytojų.

Elizabethas mažesnis miestas ir mažesnė lietuvių kolonija, o profesionalų turi daugiau už Newarką.

- - -

Šią savaitę Newarke Mosque teatre bus lošiama opera "Verdi". Apart kitų dainininkų dalyvaus ir operos dainininkė Anna Kaskas (Katkauskaitė-lietuvaitė).

Newarko draugijos nutarė ją pagerbti. Sudėjo pinigų, už kuriuos bus nupirkta gėlių ir jomis bus pasveikinta lietuvių garsioji dainininkė.

Andai susiduriau Elizabethe su dainininku Vasiliausku. Jis čia rengiasi pakoncertuoti. Mano tai padaryti kada nors gavėnioj.

Harrison-Kearney yra lietuvių radio valanda. Man rodosi, kad jos palaikymui perdaug yra rengiama visokių pramogų, kas pakenkia kitom pašalpinėm ir kulturinėm organizacijom.

V. Žukas vadovauja Baltos Lelijos Chorui ir kas nedėldienį dalyvauja su choru lietuvių radio valandos programe. Choras dainuoja neblogai.

Pasišventusių kovotojų už Ispanijos demokratiją mes irgi turime. Tačiaus su apgailestavimu reikia minėti, kad musų drąsuolis karžygis iš Ispanijos kovos lauko negryžo. Juomi buvo Bernardas Rožanskis, jaunuolis iš Hillside, N. J. Jis buvo veiklus draugas nuo pat jaunų dienų, veikė tarptautiniame darbininkų judėjime. Užpuolus fašistam Ispaniją, jis drąsiai su pasiryžimu iškeliavo kovoti už demokratiją.

Pagerbimui jo ir kitų, Hillsidės draugijos pasišventė kuodaugiausiai surinkti aukų paramai Ispanijos kovom. Taip pat jo pagerbimui Newarke rengiamas didelis gedulių mitingas, kuriame kalbės kątik pargryžęs iš Ispanijos V. Zablackas ir D. M. Šolomskas. Tas viskas įvyks pradžioj sekamo mėnesio, po num. 180 New York ave.

Elizabethe katalikės moterys darbuojasi surengimui puošnios vakarienės pagerbimui naujo kunigo Juozo Dambrausko, kuris tą dieną ims primiciją lietuvių parapijos bažnyčioj.

Elizabetho slaptosios policijos seržantas Manfredi apgavingu budu iš savo draugo Jannucci išgavo $5,000, pasiėmė mėsos pardavėjo Frank's pačią su keturiais vaikais ir, sakoma, traukė į Meksiką. Nukeliavę buvo jau į Californiją. Tačiaus likosi sulaikyti San Diego, Calif., ir bus grąžinami atgal. Sulaikyti jie buvo per Pinkertono šnipų agenturą.

Manfredi turėjo $2,800 metinės algos, kuomet tarnavo policijoj. Sakoma, bus kaltinamas trijuose prasižengimuose. O Frank'o pati nuo vyro gausianti "divorsą."

Jei taip atsitinka Sovietų Sąjungoj, tai priešų laikraščiai rašo, kad delei to sugrius Sovietų tvarka. O čia nieko naujo.

Ignas.

ĮSIGYKITE NAUJAS KNYGAS

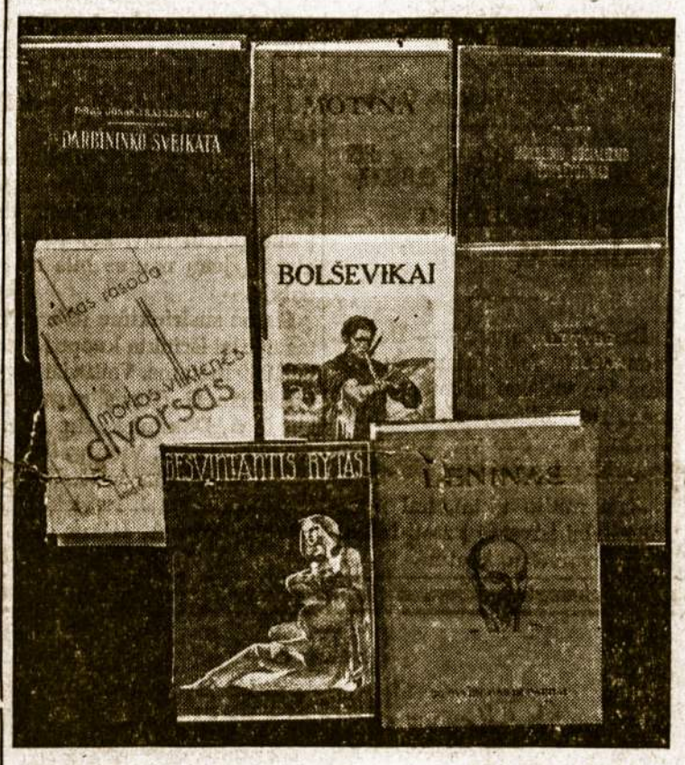

Darbininkiškos Knygos—Geriausias Kelrodis Ateičiai

MARKSIZMAS IR TAUTINIS KLAUSIMAS
Parašyta J. Stalino. Kainą 10c

SOVIETŲ SOCIALISTINIŲ RESPUBLIKŲ SĄJUNGOS KONSTITUCIJA 10c
J. STALINAS APIE S. S. R. SĄJUNGOS KONSTITUCIJOS PROJEKTĄ 10c

KATALIKAI PRIEŠ FAŠISTUS
Parašė Dėdelė, išleido Vilnis. Kaina 5c

KOMUNISTŲ PARTIJOS MANIFESTAS
Parašytas K. Markso ir F. Engelso 10c

FAŠIZMO PUOLIMAS IR KOMUNISTŲ INTERNACIONALO UŽDAVINIAI KOVOJE UŽ DARBININKŲ KLESOS VIENYBĘ PRIEŠ FAŠIZMĄ
Parašė G. Dimitrovas. Kaina 15c

APIE PARTINIO DARBO TRUKUMUS IR PRIEMONES LIKVIDUOTI TROCKISTINIUS IR KITUS DVIVEIDŽIUS
Parašė J. Stalinas, Kaina 10c

MOTINA
Parašė Maksim Gorky, vertė P. Krakaitis ir V. Andrulis. Apdaryta $1.00

BOLŠEVIKAI
Parašė M. Alekse jev, vertė Lienius 50c

VALSTYBĖ IR REVOLIUCIJA
Lenino. Neapdaryta 25c

LIETUVA 1935 METAIS
Parašyta F. Abeko. Kaina 10c

MOKSLINIO SOCIALIZMO IŠSIPLĖTOJIMAS, NUO SVAJONIŲ IKI MOKSLO
Parašė F. Engelsas. Neapdaryta 15c
Apdaryta 25c

RANKVEDIS ANGLIŠKOS KALBOS
Kaina buvo $3.00; dabar tik $1.90

TULI MUSŲ PARAZITAI
Parašė Dr. A. Petrika, išleido LDS.
Šią knygutę perskaitę siųskite į Lietuvą. 50c

Vilnyj galite gaut ir daugiau įvairių knygų ir brošiurų labai numažintom kainom

Draugai, tuojau užsisakykite knygučių platinimui. Dabar įvyks daug prakalbų, o tai geriausia proga platinimui.
Visiems platintojams duodame nuolaidą
Užsakymus siųskite:

VILNIS
3116 S. Halsted St. Chicago, Illinois

KAUNO "BEZPRIZORNINKAI"

KAIP GYVENA MUSŲ MAŽIEJI... "BEZPRIZORNIKAI."

Gruodžio mėnesio šalčiai čiupo ne vienus bedarbius, savivaldybės, žiemos pagelbos, žmogaus globos ir kt. labdarių šelpiamuosius; šalčiai dar daugiau prigriebė musų mažuosius gatvės gyventojus . . . "bezprizornikus."

Kai ateina šilta vasara, mažieji gatvės išdykėliai kepures pamaukia į viršugalvį ir eina kur tik jų galva sumano arba kojos įsigeidžia. Jų pilni pakaunės pliažai. Ten jie "sumedžioja" neapdairaus besimaudančiojo piniginę, nuneša visą aprangą. Tokiu metų laiku vakarui atėjus mažieji išdykėliai iš visų pakampių susirenka į centrines gatves, kur taikstosi įsiveržti nematomi į kino teatrą, iš snuduriaujančio kioskininko nudžiauti papirosų dėžutę, o kartais net ir krautuvėje šį tą gribštelti.

Tokiems gyventojams žiema yra sunkiausias metų laikas. Ir kur jiems dingti: nakčia namų prieangiai užrakinami, atvirose pašiurėse ausis spirgina šaltis ir užmigti negalima, atdari vamzdžiai ir sąšlavų dėžės užkimštos sniegu. Kartu su kitais vargdieniais prieglaudą jie randa fortų skylėse arba geležinkelių šaldytuvuose. Jie, kaip ir vyresnieji, eina anksti gulti, nes, kaip paprastai, su nakčia prasideda didesnis šaltis, kurio nepaneša plonas ir sudriskęs apdaras.

Gal skaitytojas nepatikės tokio likimo vaikų esant. Galiu priminti praėjusių metų įvykį, kai policijos pareigunai rado burį "bezprizornikų" apsigyvenusių ąžuolyne, šieno kupetoje, kai ji žiemos buvo storai apdengta sniegu. Tie vaikai per dienas įvairiais budais susimedž i o d a v o maisto, "užsifundydavo" ir denaturato ir su visomis gėrybėmis gryžę į šieno kupetą joje praleisdavo dienas ir naktis. Dalis šių išsiskusių jaunuolių buvo išsiųsta į Kalnaberžės nepilnamečių auklėjimo įstaigą, kiti — atiduoti tėvų globai, ir tt. Tikslios statistikos sudaryti neįstengiau, bet neklysiu teigęs, kad **Kaunas turi ne mažiau kaip šimtą "bezprizornikų."** Kaip šis burys sumedžioja sau duonos, visiems gerai žinoma: iš grupės keli mažesnieji eina elgetauti. Daugiausia jie lankosi baruose, kur 'lašelį' ėmusi publika minkštesnės širdies ir lengviau aukoja. Be to, baruose žmonės gali aukoti tik pinigus, nes nieko kita neturi, o "bezprizornikams" pinigais aukos labiausia tinkamos: už tuos pinigus jie perka kas tik jiems "ant dušios" ateina: mėgstamą maistą, saldainius; jei pro publiką neprasiveržia, perka bilietus į kiną. Toks elgetaujantis vaikas, paklaustas kodėl jis elgetauja, visuomet pasakys: "tėvelio neturiu, mamytė serga, broliukai ir sesutės už mane mažesni, — neturime ko valgyti . . ." Baigęs skundęsis vargais, toks vaikas visuomet mokės parodyti graudžias ašaras, o kai susijaudinęs pilietis duos tokiam vaikui 50 ct., jis gryžęs pas savo draugus saldžiai šypsosis, o į tolimesnį elgetavimą eis dar puikiau "išprusęs." Vienur jis bus padegėliu, kitur — visišku našlaičiu, trečioje vietoje prie visokių nelaimių pasidarys invalidu — bus nebyliu. Tokių elgetų tarpe rasime berniukų ir mergaičių. "Bezprizornikų" yra visokių. Tik pastebėkite ir įsitikinsite, kokie puikūs jie artistai! Paklaustas kur gyvena, jis pasakys tokį adresą, kad ten jo nė su žvake per metų metus nerasi, nes žino, kad pasakęs tikslų adresą gali buti surastas ir gali paaiškėti jo gyvenimas. "Bezprizornikai" savo elgetavimą tęsia dažniausia iki vidurnakčio, — bare arba valgyklose prie žmonių apsėstų staliukų galima juos matyti sukinėjantis iki 11—12 val. nakties. Kad įtikintų, jog jie gyvena pas tėvus, su savimi nešiojasi krepšelius arba tarbeles, kurių grupėje niekada nestinga. Bet tikrasis gyvenimas rodo: koks tėvas galėtų leisti savo mažametį vaiką per naktis elgetauti?

"Bezprizornikų" Išdaigos.

Kai tik "bezprizornikai" pasisotina ir susiranda šiokią tokią nakvynę, pradeda daryti įvairiausias išdaigas. Mėgiamiausias jų tikslas — patekti į kino teatrą. O tai padaryti jiems dažnai pasiseka per publikos gausumą ir bilietus tikrinančio neapdairumą. "Bezprizornikai" ne retai įsiveržia net į didžiuosius Laisvės alėjos kino teatrus. Keletas jų nusiperka bilietus, o kiti suslenka pro publikos skvernus. Kokios kovos priemonės bebutų, "bezprizornikai" į kino teatrus veržiasi ir dažnai jiems tatai pavyksta, kai jie eina mažais bureliais. Durų skambučius spausdinėti "bezprizornikams" yra tolygiai malonu, kaip ir kinas.

Einu Grunvaldo gatve. Mažas berniukas viena ranka laiko smunkančias kelnes, kita — siekia durų skambutį, bet jokiu budu pasiekti negalėdamas garsiai verkia. Priėjęs klausiau:

—Ko tu, vaikeli, verki? Nori, kad tave į vidų įleistų? Vaikas akis atsuko į mane:

—Nemogu pozvonit... — Vaikas nutilo, bet kai spustelėjau durų skambutį, kaip kulka sprukо į antrąją gatvės pusę ir šypsodamasis atsidurė už save žymiai suaugesnių vaikų bury. Tuo tarpu iš namų išėjo tarnaitė ir turėjau jos akyse likti kaltininku . . .

Palikite prie kelio nuošalesnėj vietoj motociklą, praeiną "bezprizornikai", jo signalą birbins tol, kol visą motociklą paguldys ant žemės. — Jei bus nerakintas automobilis, ir ten jie susikraustys. "Bezprizornikai" nuo šaligatvių surenka visas nuorukas. Jiems viskas tinka, viskas reikalinga. Nuims kuris iš jų nuo durų seną rankeną, nuneš ją į "talkučkę," parduos ir taip vienos dienos pramitimas bus subalansuotas.

Namuose, kuriuose nuomoju kambarį, kai tik pamirštamas užrakinti prieangis, dažną naktį į vonios kambarį ateina nakvoti 16—17 metų vaikinas. Ploną ir prakiurusį savo paltuką jis pasitiesia ant grindų, o miega apsirengęs atliekamais drabužiais, kad nesušaltų. Atėjęs į vonios kambarį, jis visada užsikabina duris, kad nakties metu kas nors jo iš ten neiškrapštytų. Berniukas išbalęs tiek, kad net pageltęs. Jo plaukai nekirpti, ilgi, kaip popo; batų padai prakiurę, kad ne tik kojinės, bet ir plikas kunas matyti. Jis teturi tik vienus baltinius, kurie, pasak jo, nuo vasaros dar neskalbti. Amžinai jis pesimistas. Jei kuris iš gyventojų radęs jį bemiegantį vonioje bara ir liepia daugiau nebeateiti, visada jis išeina nuleidęs galvą ir nė žodžio netaręs. Kartą aš jį atsivedžiau į savo kambarį, daviau šį tą užkąsti, o kai pasistiprino—pradėjo kalbėti:

—Mano tėvelis nepataisomas girtuoklis, o mama mus paliko ir gyvena su račium. Jau ketvirti metai, kai ir aš palikau namus, kurių, deja, neturėjome, bet samdėmės tokią lušnelę. Kur ir ką dabar veikia mano tėvelis, aš nieko nežinau, — pas mama kartais užeinu, bet jos sugyventinis mane tuojau krausto laukan. Ir vėl ateinu į miestą, susitinku draugus, gaunu iš jų kokį mažmožį suvalgyti, nueinu šen ir ten, mėginam žuvies pasigaudyti senamiesčio rinkose, bet kai nepasiseka, verčiuosi balandžių gaudymu. Tie paukšteliai man labai patinka, bet nelengva juos prisivilioti.

—Žinai ką,—tęsė vaikinas toliau, — kai ateis pavasaris, aš šmaukšt ir išdrošiu į Klaipėdą, o ten tylomis, tylomis įsikraustysiu į laivą ir išplauksiu į pasaulį. Kad taip nuvažiavus į Afriką arba į Brazilijos džungles, ē, ē aš bučiau mandresnis už patį Tarzaną. Ten visada šilta, yra ko sočiau pavalgyti, ir bemiegu per dienas bezdžionę apsikabinęs medžių pavėsy. O kas čia Kaune?! Badauk ir badauk, o tave visi uja, kaip pakaruoklį. Šiandien eisiu į kiną Šančiuose, rodos, ten rodys filmą iš džunglių gyvenimo su kovbojų mušiais...

Vaikinas išnyko tarpduryje, kaip krintantis rudens lapas. Toks jis ir yra: jei nenuvažiuos į džungles, Kaunas iš jo padoraus darbininko ir savo gyvenimą pateisinančio piliečio niekuomet nesulauks.

"Bezprizornikai" — judriausias Kauno padugnių elementas. Jų akys yra Kauną išstebėjusios smulkutėliai, kaip per aguonos grudą. Jie iš atminties žino kiekvieną miesto gatvę, aikštelę ir net gali suskaityti ten nebudami didesnių kvartalų namus. Turi jie daugybę draugų iš aukštų asmenų luomo, kuriuos mielai ima draugėn visokiems triukams daryti, kai kurie gali juos finansuoti. Neturtingų draugų jie nejieško, nes kaip patarlė sako: "Aklas aklą netoli tenuves."

("L. Ž.") F. Žibėtis.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

PASIRINKO SENSACINGĄ KERŠTO BUDĄ

Kaunietė Anastazija Laskauskienė labai pyko ant pažystamos Scholastikos Pečiulaitienės už tai, kad Pečiulaitienė paviliojo jos vyrą ir su juo gyvenusi. Laskauskienė nutarė Pečiulaitienei atkeršyti, bet taip, kad toji "suputų kalėjime".

Laskauskienė vieną dieną atbėgo į kriminalinę policiją, vėliau į nuovadą ir verkdama skundėsi, kad Pečiulaitienė su St. Rimeika ir K. Griškevičium pagrobę jos dukterį Valeriją, 10 metų amžiaus, ir nužudę.

Policija pradėjo šią "žmogžudystę" aiškinti ir greit išėjo aikštėn, kad Laskauskienė savo dukrelę nuvedė į Julijanavos km. pas pažystamus, vėliau į senamiestį ir ją įmokė sakyt policijai, kad ji buvusi Pečiulaitienės pagrobta, mušta, o paskui išvežta į kaimą. Tačiau mergaitė kvočiama pasakė ne taip kaip motina ją mokė meluoti, bet kaip ištikrųjų buvo.

Vėliau kvočiama ir motina prisipažino, kad iš keršto melagingai skundusi.

Laskauskienė už tai buvo patraukta teisman ir sausio 2 d. Kauno apygardos teismo nubausta trim mėnesiais paprasto kalėjimo.

NAUJAS LIETUVIS MENININKAS VILNIUJE

Vilniaus lenkų laikraščiai plačiai aprašo prieš šventes įvykusį Vilniaus konservatorijos mokinių koncertą. Jie pažymi, kad tarp pianistų klasės mokinių geriausiai pasirodė lietuvis A. Karužas, kuris dideliu pasisekimu išpildė Listo "Rapsodiją".

PUSSESERĖ SALOMĖJA

Trijų Veiksmų Komedija iš Kanados Lietuvių Gyvenimo

60 YPATŲ RUSŲ JAUNIMO ARTISTŲ GRUPĖ

DAINUOS, ŠOKS RUSIŠKUS ŠOKIUS IR GRIEŠ STYGŲ ORKESTRA

KOMIKOV ŠOKIŲ MOKYKLOS

Klasiškų Šokių Šokėjų Jaunų Mergaičių Grupė

NEDĖLIOJE, VASARIO (FEB.) 5

LIETUVIŲ AUDITORIUM

3135 South Halsted Street

JUDZENTAVIČIENĖ

Kviečia ALDLD Pirmas ir LDS Antras Apskričiai.

Įžanga išanksto 50 ct.
Prie durų 60 ct.

Pradžia 3:30 po pietų.
Šokiai 7 val. vakare.

Žmonių Sveikata

Negyvi Bei Bejausliai Dantys

Rašo: Dr. G. Brožis.

Skaitant laikraščius bei knygas dažnai randame visai nejaukių išsireiškimų bei klausimų, apie kuriuos kartais gana ilgokai reikia pagalvoti. Štai, nepaprastas žodis, kuris skaitytojams skamba labai keistai, tai yra, negyvas dantis. Dentistai bei medikai tokį dantį vadina negyvu dančiu, iš kurio yra išimtas dantgyvis arba nervas. Aš beveik nesutinku su tokiu užvadinimu. Vietoj negyvas dantis, aš pavadinsiu bejausliu dančiu, nes tas dantis turi šiek tiek gyvybės, bet neturi jausmo, nes gręžiant visai nesukelia skausmo. Gi be nervo dančiui biskį priduoda gyvybės cementumas ir peridantumas, apjuosia dantį ir jungia jį su žandikauliu. Taigi, kol peridantuma yra pilnai gyva, ir bejauslio danties gyvybė ilgiau tęsiasi. Kaip greitai peridantuma apvysta, taip greit bejauslis dantis pradeda džiuti ir, kuomet lieka sausas, pradeda trupėti. Tuomet bejauslio danties pareigos baigiasi.

Bejauslių dantų daug pas žmones randasi dėl to, kad vieni dėl nežinojimo, o kiti negalėdami save priversti eiti pas dentistą arba negalėdami atsikratyti vaikiškos baimės, neina pas dentistą kol jau skausmas nepriverčia eiti. O žmogus, gavęs dantgėlą, suprantama, ilgai negali gaišti. Gi pagelba irgi nekokia, nes skaudantis dantis turi buti ištrauktas. Nėra abejonės, jog ištraukimas danties yra greičiausia pagelba nuo dantgėlos. Bet tokia pagelba nelabai pageidaujama bei girtina, nes, paprastai, žmonės neina pas dentistą pagelbos jieškoti kol skausmas jo neišvaro. O kuomet dantį skauda, nors ir pakenčiamai, taisyti jį irgi nėra gera, kaip kad vos pradėjusį gesti. Nors užtaisai skaudantį dantį, bet jis nepaliaus skaudėjęs.

Suprantama, kuomet išimi dantgyvį, tada patsai danties vidurys liekasi tuščias. Toji vieta pripildoma tam tikra medžiaga, kad jon nesirinktų negeistinos medžiagos ir nesiformuotų kenksmingų gasų, kurie gali (ir dažnai tas įvyksta), įsigauti pro galą šaknies arba iš viršaus danties, jei atdaras, ir susimetęs pagaminti infekciją, nuo ko pradeda dantis skaudėti. Tikrenybėj neskauda tas bejauslis dantis, bet skauda danties pasietėliai bei peridantuma, kuri jungia dantį ir žandikaulį. Prie galo šaknies veikianti infekcija ant tų minkštų danties pasietėlių, nuo ko tie pasietėliai bei peridentuma patinsta ir mažiausias danties paspaudimas labai užgauna ir dar prie to jauti, jog skaudantis dantis gerokai ilgesnis už kitus. Gi skyliukės bei išpuvimo dantyje iš viršaus kartais visai nesimato. Reiškia, priežastis danties skaudėjimo paslėpta viduryje. Taigi, dantgyviui mirus bei likus išimtam, dantis lieka viena silpniausių vietų kune, kur užsikrėtimas gali lengviau užsimegsti, negu kur kitur. Tokiu budu daugelis bejauslių dantų yra užsikrėtę, o iš to užsikrėtimo žmogus kartais gauna atdarą kronišką dantų votį, veikia ant minkštų kuno audinių, o dantis visai neskauda. Be to, dar dantys yra kramtymui maisto. Taigi, žmogus, nieko nežinodamas apie bakterijas burnoje bei jų veikimą, ramiai laukia fizinio pajrimo.

Bejauslis dantis, nors jis ir geras atrodo, vienok jo amžius yra daug trumpesnis; jis visuomet greičiau užsikrėčia, nes ten neįeina kraujas bei limfetikas išplauti bakterijas ir jos ten įsigauna. Tokiu budu niekas nežino, kuris jų, po nervo išėmimo užsikrės, o kuris tęs normalį patarnavimą.

Kartais aplinkybių stovis pakeičia žmogaus veikimo jėgas. Suprantama, kunui nusilpnėjus dėl kokių nors priežasčių, užsikrėtimas žymiai pagreitėja. Visai sveikiems žmonėms nėra taip daug pavojinga turėti vieną kitą bejauslį dantį, bet silpnesnėms ir tiems, kurie jau turi tulas ligas, butent, širdies, skilvio, nervų, sanarių ir tt., turėti bejauslį dantį, beveik tas pats, kas žaisti su pavojum. Bejausliai dantys greičiau gauna infekciją. Tai jau yra senai žinomas faktas. O kad infekcija apie dantis teikia įvairias kuno ligas, irgi neužginčijamas faktas. Kuris turi supratimą, jog didžiuma ligų paeina nuo bakterijų, tam lengva suprasti, kodėl užsipuliavęs dantis gali užnuodyti visą kuną, nes tas kraujas, kuris eina į širdį, plaučius, sanarius, raumenis ir kitas visas kuno dalis, eina taipgi ir į dantis. Padėkim, jeigu prie danties šaknų galunėse yra pulių bei nuodų, tai kraujas, prabėgdamas paima iš ten nuodų ir nuneša į kitas vietas, o kurios yra silpnesnės, tas vietas užkrėčia. Iš to kartais virsta pavojinga liga, jeigu nėra greit į tai kreipiama dėmesio.

Bejauslį dantį galima palyginti prie alkoholio. Jei alkoholį supilsi į medinį indą, tai per tam tikrą laiką jis išbėgs bei išgaruos ir tik pėdsakai pasiliks. Už tai alkoholio dirbėjai bei pardavėjai, žinodami jo ypatybes, pila į stiklinius indus, iš kur negali išgaruoti. Taigi, butina priedermė kiekvienam susipažinti su dantų ypatybėmis. Vienas iš svarbiausių dalykų, tai žinojimas ko dantys reikalauja ir jų gera priežiura.

LIETUVOS ŽINIOS

IŠSIUNTĖ Į DARBO STOVYKLĄ

Buvusį Stud. Varpininkų s-gos pirmininką Juozą Karvelį, kaltinamą už "Žygio" platinimą, vidaus reikalų ministeris išsiuntė trims mėnesiams į Priverčiamojo darbo įstaigą.

NORI Į LIETUVIŲ PARAPIJĄ PADĖTI LENKĄ KUNIGĄ

Švenčionyse į saugumo policiją buvo pašauktas Vasiunų parapijos klebonas lietuvis kun. Budreckis. Ten buvo ištardytas del pasakyto bažnyčioje pamokslo. Saugumo pareigunai jam pagrąsė, kad jam bus sudaryta byla. Tos parapijos gyventojai mano, kad tai yra ženklas, jog į šią vietą norima paskirti kunigas lenkas.

VILNIUJE LIKVIDUOJAMA PASKUTINĖ LIET. MOKYKLA

Nesenai sukako 10 metų, kai Vilniuje veikia Lietuvių Švietimo "Kulturos" draugijos privatinė pradžios mokykla. Jau keleri metai ji yra vienintėlė lietuvių privatinė mokykla Vilniuje. Kitos privatinės mokyklos Vilniaus lietuviai neturi.

Prieš šventes "Kulturos" d-jos valdyba gavo Vilniaus mokyklų kuratoriaus pranešimą, kad nuo šių metų rugpiučio 31 d. ta mokykla Vilniuje bus uždaryta. Mokyklos likvidavimo priežastys yra nurodomos šios: netinkamas butas, permaža pagalbinių mokymo priemonių ir esą "Kulturos" draugija neišaiškinusi iš kur ji imanti lėšų išlaikyti mokyklą.

NEDARBAS IR BEDARBIŲ REIKALAI ŠIAULIUOSE

Šiuo metu mieste bedarbių yra apie 800 žmonių. Kas savaitė prie viešųjų darbų gauna dirbti po 280 bedarbių, kurie yra suskirstyti trim kategorijom. Pirmai kategorijai duodama dirbti kas antra savaitė, antrai kategorijai kas trečia savaitė ir trečiai kategorijai skiriama darbas į miškus. Pirmai kategorijai priskiriami bedarbiai su gausingomis šeimomis, o trečiajai—viengungiai ir bevaikės šeimos. Į miškus išvykstantiems bedarbiams duodami avansai, tačiaus kai kurie bedarbiai juos nesąžiningai panaudoja ir tuo pakerta pasitikėjimą kitais dorais ir tikrais bedarbiais. Pavyzdžiui, nepersenai savivaldybė pasiuntė į miškus 20 bedarbių ir išdavė visiems po keliolika litų avanso, tačiaus į mišką nuvažiavo vos 7 bedarbiai, o 13 nenaudėlių nuvyko ne į darbą, bet į . . . restoraną, kur pralakė visus pinigus ir kitą dieną vėl atsistojo ties biržos langeliu.

AMATNINKŲ ŠVIETIMAS

Varniai. — Varniai laikomi žemaičių račių miestu, kaip Viekšniai puodžių. Čia račių meisterių yra kelios dešimts. Jie ratais aprupina ne tik Varnius, bet ir gretimų valsčių gana plačias apielinkes, net ligi Telšių, Tauragės, Raseinių, Kretingos, Žentės ukio rumai norėdami patobulinti jų darbą, šiemet buvo surengę račiams kursus. Juos lankė gana gausus skaičius. Pageidaujama ir kitų sričių amatninkams panašių kursų.

LIUDNAI PRALEIDO ŠVENTES

Vilkaviškis. — Šiemet kalėdų šventės praėjo liudnokai, visai nebuvo jaučiama švenčių nuotaikos. Maža kur degė eglutė, šykštus buvo dainavimas. Ir policija turėjo mažai darbo: girtų ir trukšmaujančių, kaip kitais metais, veik nesimatė. Nereikia iš to daryti išvados, jog piliečiai sukulturėjo. Anaiptol. Tiesa, laikraščių skaitytojų skaičius žymiai padidėjęs. Greičiausiai todel, kad dabartinis gyvenimo momentas verčia domėtis politiniais įvykiais ne tik ramųjį ir sotųjį miestelėną, bet taip pat ir vargstantį smulkų valstietį ir net bedarbį, kuris dažnai velina verčiau likti pusalkanis, negu buti be informacijos.

Organizacijos taip pat kaž-kodel per šventes su žmoniškesnėm pramogom nepasirodė: teko tenkintis su gastroliuojančiu "balaganu".

Bendrai, buvo jaučiamas kažkoks susikaupimas, abuojumas ir nepasitenkinimas.

VAGINĖJO ILGAI, BET ĮKLIUVO DEL MOTERS

Per kalėdas Ukmergėj pateko kalėjiman du seni draugai: P. Grušelis ir S. Sabaliauskas.

Vasarą, Ukmergės gatvėje, pro atidarytą langą juodu pavogė laikrodį ir uogienės puodelį. Laikrodį pardavė už 4 litus. Iš Šero sandėlio, jau šių metų rudenį, pavogė 20 klg. cukraus.

Spalio 20 d. naktį iš Zelibavičienės rusio pavogė kaliošų, batų, batams tepalo ir kt. 180 lt. sumai.

Plytgaliu išmušė "Maisto" kontoros langą, įlindo vidun ir norėjo atrakinti geležinę spintą, bet nepasisekė. Atplėšę stalčius susirado žyminių ženklų 30 lt. sumai ir 3 lt. 12c. pinigų.

Iš "Lietukio" parduotuvės buvo pasivogę revolverius ir kaukėms medžiagos.

"Antikvaro" knygynę pavogė apie 20 romanų ir pardavė rinkoje.

Gruodžio 22 d. vakare juodu p. Kaminskienei, Puzino g-je, ištraukė rankinuką, kuriame buvo vidaus pasas, 3 lt., veidrodėlis ir kt. kosmetikos mulkmenos. Padarius pas juodu kratą rankinukyj buvę daiktai rasti.

Valstybės Taryba Ruoš Valdininkų Tarnybos Įstatymų Projektus.

Kaunas, saus. 24.—Šiomis dienomis vyriausybė pavedė valstybės tarybai artimiausiu laiku paruošti administracijos sutvarkymo ir valdininkų tarnybos įstatymų projektus.

Direktorija Perėmė Pareigas.

Klaipėda, saus. 23. — Gubernatoriaus paskirtoji Bertulaičio direktorija pirmadienį perėmė pareigas. Ta proga gubernatorius ją sveikindamas palinkėjo sekmingai dirbti. Atsakydamas direktorijos pirmininkas Bertulaitis pažymėjo, kad "jis vesiąs kraštą laimingesnėn ateitin."

CHICAGOS ŽINIOS

Lietuvių Tautiškų Kapinių Finansinė Atskaita

Šios Lietuvių Įstaigos Išveizda Gražėja ir Vertė Auga.

Liet. Tautiškų Kapinių 1938 metų atskaita žymi geroką įstaigos pakilimą. Visokių įplaukų už lotus, už gėlių laistymą ir duobių kasimą ir kitokius prie kapų patarnavimus buvo $31,071.28.

Viso per metus išmokėjo: manadžeriaus alga, darbininkų algos, įvairių daiktų pirkta ir tt. $20,264.85.

Tad išlaidas išmokėjus pinigais pasiliko kapinių įstaigai $10,806.43.

Tačiau kapinės turi tam tikrus fondus, Amžinas Fondas, Gėlių Fondas ir Apyvartos Fondas. Į tuos fondus padėta $4,390.45. Tad grynais pinigais kapinių iždе pasiliko kaipo pelnas $6,415.98.

Apyvartos turtas $7,373.59. Jis susideda iš padėtų taupymo bendrovės turto, iš grynų pinigų bankuose, iš morgičių ir taip toliau.

Kapinių žemė vertinama $31,858.03.

Kapinėse įrengti keliai, vandens nuolaidos, vandens kanalizacija ir kapinių kitoki įrengimai už $35,002.57.

Kapinių raštinė, kitos kapinių patalpos ir vandens bokštas—$35,275.03. Tad viso nejudamo turto vertė $102,135.63.

Raštinės įrengimas, kapinių įrankiai, mašinos ir trokas ir medžiagos gerinimui žemės ir tt. $7,094.50.

Viską apskaičiavus, Lietuvių Tautiškų Kapinių turtas 1938 m. įvertinta $156,603.72.

Loto Savininkas.

Mano Žodis Apie Amerikos Pilietybę

Prašau visuomenės išklausyti mano žodį apie patapimą piliečiu. Tas klausimas stovi prieš tukstančius ateivių. Daugelis žmonių labai daug kenčia nuo to. Aš čia nekalbėsiu apie save, o tik abelnai noriu į tai prabilti.

Mano žodis gal tiks tukstančiam, nes jie, kaip ir aš, tuomet nei nepamąstėm apie pilietybę, ba nebuvome paraginti prie to.

Kai aš atvykau į šią šalį, tai buvau 20 metų amžiaus. Dėdė Samas mane pasitiko išskėstom rankom. Aš buvau bemokslis. Man nesakė, kad turėčia eiti 5-kis metus į mokyklą, kad reikėtų patapti piliečiu. Jis man parodė anglių kasyklas, geležies fabrikus ir akmenų skaldymą.

Per 37 metus aš atlikau sunkiausius darbus, savo sveikatą nudėvėjau, pasenau ir pasilikau nesugabus išsimokinti šalies konstitucijos.

Per tiek metų, gyvenant sunkiose aplinkybėse, bunant plačiau nesusipažinus su šalies įstatymais, padarai klaidų, buna areštų ir kuomet reikia išsiimti popieras, tai turi naštą sunkumų ant savo pečių.

Šiandien prašau tos ubagiškos pašalpos. Jau dabar manęs Dėdė Samas klausia ar aš pilietis, ar mokytas ir tt.

Dabar, brangus skaitytojau, spręsk, katro mųs kaltė. Ar aš kaltas, kad buvau bemokslis, ar kad Dėdė Samas nesirupino mane pamokinti. O kaip žinia, tukstančius nepiliečių atstumia nuo WPA darbų ir nuo šalpų.

Puspilietis.

11-to Wardo Komercijos Butas Rengia Bankietą

Balandžio 27-tą Stock Yard Inn patalpoj įvyks 11-to Wardo Komercijos Buto bankietas. Bankietas rengiama įvertinti ir pagerbti L. L. Valentine, kuris skyrė $400,000 pinigų pastatymui didelio namo Chicago Boys Club vardu.

Namą stato ant kampo 34th st. ir Emerald ave.

11-to Wardo Butas nesenai susiorganizavo, bet jau parodė pusėtinai veiklos šios apielinkės gerinimui. Jis savo programe žymi, kad veiks, jog gatvės butų geriau išgrystos, butų tarpgatviai išvalyti, kad šioj apielinkėj pastatytų aukštesnę mokyklą, įsteigtų knygyną, kad Bridgeporte butų atidarytas Cook County ligoninės skyrius.

Komercijos Buto organizacijoj rupestingai darbuojasi keletas asmenų, o ypač raštininkas Frank H. Rimkus ir Mr. Linkus.

Rep.

AUTOMOBILIŲ NELAIMES

Mrs. Nanna Stasiek, 56 m., po automobilių susikulimo nuvežta į ligoninę numirė. Nelaimė įvyko ties California ir Grand ave.

Mr. A. Markewicz, 50 metų, numirė Danish-American ligoninėje po automobilio sužeidimo pereitą sekmadienį.

CHICAGOS FLAT, JANITORS UNIJOS PREZIDENTAS IŠRINKTAS Į A. D. F. KOM.

Šiomis dienomis pasibaigė balsų suskaitymas rinkimų Illinois Darbo Federacijos viršininkų. Visi viršininkai pasiliko tie patys, tik įėjo naujas šeštas vice-pirmininkas, tai Chicago Flat Janitors unijos prezidentas W. L. McFerridge. Jis gavo daugiau balsų už oponentą Daley ir nuo dabar bus šeštu vice-prezidentu Federacijos valstijos komitete.

Skaitykite ir Platinkite Dienraštį 'Vilnį'

Pranešimai Iš Kitur

CLEVELAND, OHIO

Koncertą, prakalbas ir šokius rengia Lietuvių Komunistų Kuopa nedėlioj, vasario (Feb.) 5 d., Lietuvių Draugijų Svetainėje, 6835 Superior Avenue. Durys atsidarys 4:30 val. popiet. Programas prasidės 5:30 val. vakaro.

Kviečiame visus atsilankyti ir pamatyti šį programą, kuris susidės iš dainų, muzikos ir reikšmingos prakalbos. Kalbės drg. A. Bimba "Laisvės" redaktorius, taipgi dalyvaus Lyros Choras, Rusų Darbininkų Choras. Šokiams gries gera orkestra.

(27-1-2-3-4) **Rengimo Komisija.**

Vietos Pranešimai

L.D.S. II-ro APSKRIČIO POSĖDIS

Posėdis įvyks sausio 30 d., 8 val. vakaro, "Vilnies" svetainėje, 3116 So. Halsted St.—Visi ir visos Apskričio komiteto nariai būtinai pasistengkite šiame posėdyje dalyvauti ir laiku. Turime svarbių reikalų aptarti.

(27-28-30) Sekr. **J. Skeberdytė.**

Skaitykite Vilnyj klasifikuotus skelbimus. Tankiai rasite visokių darbų.

VILNIES SPAUSTUVĖ

ATLIEKA

GREITAI IR PIGIAI

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

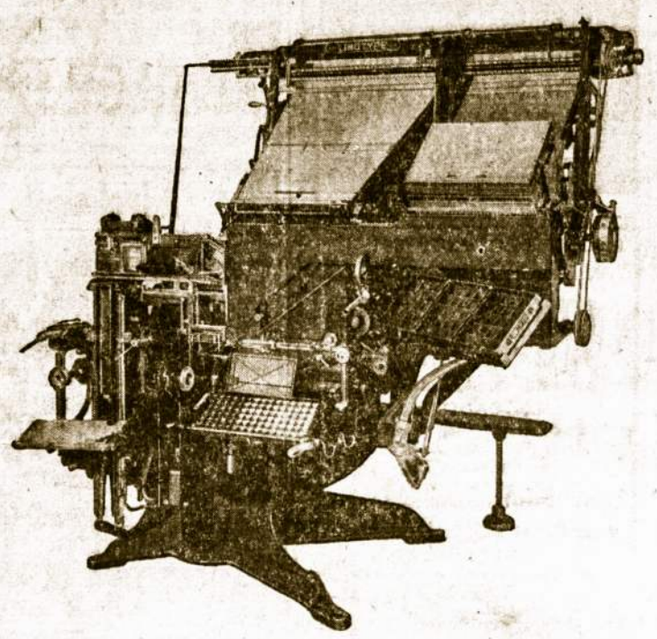

NAUJAS LINOTYPAS

Greičiau ir Geriau Atlieka Darbą ir Turi Daug Naujų ir Gražių Raidžių.

Todel visokiais spaudos reikalais kreipkitės į VILNIES SPAUSTUVĘ

Jusų darbas bus padarytas greitai ir gražiai.

VILNIS

3116 South Halsted St., Chicago, Ill.
Telefonas: VICtory 1455

PRIRAŠYKIT SAVO VAIKUS

PRIE

LIETUVIŲ DARBININKŲ SUSIVIENIJIMO

VAIKAI gali buti apdrausti Lietuvių Darbininkų Susivienijime ant $100, $150 paprastos apdraudos. Įstojimas tik 25 centai, duoklės visiškai žemos.

Ant 20 metų Endowment, įstojimas tik 75 centai, duoklės pigiausios.

Pasiteiraukite pas kuopos sekretorių arba rašykite:

Lietuvių Darbininkų Susivienijimui,
419 LORIMER STREET
Brooklyn, N. Y.

Siunčiame Gėles Telegramu į Viso Pasaulio Dalis

LOVEIKIS -- Kvietkininkas

Gėlės Vestuvėm, Bankietam, Pagrabam

3316 S. Halstde St., Chicago, Ill.—Yards 7308-9

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicagos ir Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Associacijos

Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

Albert V. Petkus ir Eudeikis
4704 S. Western Ave
TEL. LAFAYETTE 8024

Anthony B. Petkus
1410 S. 49th Ct., Cicero
TEL. CICERO 2109
6834 S. Western Avenue
Tel. Grovehill 0142

S. P. MAŽEIKA
3319 S. Lituanica Ave.
TEL. YARDS 1138 ir 1139

Antanas M. Phillips
3307 Lituanica Ave.
TEL. YARDS 4908

LACHAWICZ ir SUNUS
2314 W. 23rd Place
Tel. Canal 2515 ir 2516
Skyrius: 42 E. 108th St.
Tel. Pullman 1270 ir 2515

P. J. RIDIKAS
3354 S. Halsted St.
TEL. YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 W. 46th St.
YARDS 0781
0782

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Ave.
TEL. LAFAYETTE 3572

LIET. AUDITORIJOS BONDHOLDERIŲ SENTIMENTAS UŽ BANKRUTĄ

Išrinkimą komiteto, kuris paimtų vesti dalykus, atidėjo kitam susirinkimui.

Chicagos Lietuvių Auditorijos reikalais, pereitą penktadienį, 27 d. sausio, buvo sušauktas mitingas del apsvarstymo, kaip geriau Auditorijai butų, ar eiti ant forklozavimo, ar perorganizuoti pagal įstatymą 77B, tai yra, pavesti visiems dalininkams valdyti Auditoriją.

Atidarius susirinkimą, pirmiausia perstatyta G.Šukys, kuris su Antonisen dirba, pakalbėti. Jis sakė, kad Auditorija butų pavesta bonų ir šėrų savininkams. Šukys paaiškino, kad teismas reikalauja nubalsuoti demokratiškai, girdi, kurie tam planui pritaria, pasirašykite ant tam tikrų blankų, o kurie priešingi, tai tie, žinoma, nesirašys.

Didžiuma nebuvo užganėdinti tokiu trumpu pranešimu, tai buvo perstatytas advokatas Gugis pakalbėti. Jis ilgai dėstė visus to komiteto griekus, tai komiteto, kuris darbuojasi bonų ir šėrininkų paskirtas. Jis įrodinėjo susirinkusiems, kad bus blogai, esą, lietuviai pinigų neturi, pas juos nebus galima gauti tokios didelės paskolos. O taksų yra užsivilkusių apie $20,000, dar advokatų, teismo iškaščiai, komišinai, iš ko susidarysią apie $30,000. Tai advokatas sakė, morgičių savininkai bus bosai. Bet jis svarbiausio nenurodė, kaip butų geriau išeiti iš tos padėties. Pagal jo aiškinimą, tai nebėra nei ko pradėt, palikt viską ir eit šalin.

Po jo kalbos kilo diskusijos. Didžiuma diskusantų išsireiškė, kad tas komitetas, kuris pirmiau veikė, butų perrinktas. Kadangi tame komitete yra du svetimtaučiai ir tik vienas lietuvis, o Antonisen neturi nei vieno šėro nei gold bono, tai ant to visi sutiko ir nusprendė rinkti komitetą iš penkių ir kad visi butų lietuviai.

Kilo karštos diskusijos, kaip rinkti: ar čia ant vietos tai padaryti, ar pavesti draugijom, kurios turi daugiausiai šėrų ir gold bonų.

Ambrose, Zalatorius, Gugis ir dar keli atsisakė dabar balsuoti, nes jie nesą įgalioti tokį svarbų tarimą daryti be savo draugijų nutarimo. Po karštų diskusijų tas palikta ant kito mitingo, kai jie gaus pilnai įgaliojimus.

Ambrose pareiškė, kad niekas nesirašytų už ar prieš tą planą, nes, girdi, teismas tą atliks: bus išsiuntinėta blankos kožnam. Bet daug pavienių ir organizacijų atstovų, kurie turėjo įgaliojimus, pasirašė.

Vėl kilo diskusijos, kur mes gausime suprantančius atstovus dalykus vesti, nes draugijos neturi tokių mokytų žmonių.

Zalatorius paaiškino, kad su tuo nebus bėdos, nes tam komitetui nereikėsią nieko daryti, sėdės sau ramiai namie, o visą darbą atliks advokatai. Keletas iš to nusijuokė.

Man rodos, geriausiai pakalbėjo Jakaitis ir Janulis. Jie širdingai pasakė: "Nesipeškime ir užmirškime visus praeities griekus, o dirbkime visi surėmę pečiais ir mes išlaikysime Auditoriją".

Kilo klausimas, ar apsimoka randuoti salę del nelegališko biznio, arkliukų lenktynių ir tt. Dauguma buvo prieš. Nutarta parašyti Antonisen laišką, kad daugiau neberanduotų salės tokiem bizniam.

—Dalininkas.

P. S. Apie komiteto rinkimą, reikia pasakyti, kad visi sutinka, kad organizacijos turi turėti atstovybę, bet pavieniai bondholderiai irgi negalima atstumti. Manau, kad teisingiausia, kaip daugelis išsireiškė asmeniškai, jog butų komitetas renkamas proporcionaliai, kiek organizacijos turi bonų, tai lai turi nuo savęs atstovybę ir pavieniai žmonės, kiek turi bonų, lai turi savo atstovybę.

—Dalininkas.

Apiplėšė Lietuvių Užeigą Town of Lake Kolonijoj

Kaip Girdėti, Plėšikai Pasigrobė $600 Iš Pikturnų Taverno

Town of Lake kolonijoj tankiai įvyksta apiplėšimų ir vagysčių. Čia vagių daug priviso ir policija nespėja jų išgaudyti. Ketvirtadienį, sausio 26, apie 11 val. ryte, atėjo 3 vyrukai į Peter Pikturnos taverną, 1425 W. 45th st. Taverne buvo tik Pikturnienė.

Į Pikturnų taverną ateidavo nemažai stakjardų darbininkų čekius įsimainyti, tai teko savininkui nemažai prie savęs pinigų turėti.

Matyti plėšikai buvo neištoli, tai žinojo ir jie grąsindami moterei ginklais, mušdami, privertė užleisti už baro iš kur jie pasigrobė apie $600.

Beje, kai moteris nesiskubino parodyti kur pinigai ir čekiai, tai piktadariai kirto revolveriu jai į galvą.

Pasigrobę pinigus piktadariai ramiai išėjo. —J. A.

Negrą E. Hicks Pasmerkė 14-kai Metų į Kalėjimą

Džiurė pripažino kaltu ir teisėjas John C. Lewe paskyrė Earl Hicks 14 m. kalėjimo bausmę už dalyvavimą, kaip įrodinėjo kartu su Robert Nixon Mrs. F. Johnson užmušime. Johnson baltveidė.

Robert Nixon sako, kad jis sufrėmuotas, visai nėra kaltas ir reikalauja perkratyti jo bylą. Jis yra pasmerktas miriop. Nixono byla yra apeliuojama Illinois Supreme teisme.

Paskutinė Balsavimui Užsiregistravimo Diena

Kurie dar nesate pirmiau registravęsi ir balsavę, pavyzdin, kurie pribrendo balsavimui čiagimiai, kurie tik gavo pilietines popieras, bei taip sau iki šiol nedalyvavo balsavimuose, visi tie butinai turi užsiregistruoti, jeigu nori dalyvauti majorinių rinkimų nominacijose.

Taipgi tie piliečiai, kurie jau yra registravęsi, bet persikėlė gyventi į kitą vietą, o savo adreso nepamainė, tai tie butinai turi adresą pamainyti.

Paskutinė užsiregistravimo diena yra šiandien, pirmadienį, sausio 30. Registruotis turite Cook apskričio name, ant trečių lubų, Election Board kambaryj, North La Salle ir Washington sts.

Raštinė atdara nuo ryto 9 v. ryto iki 9 val. vakare.

STUDENTAS BUVO POLICIJOS SUIMTAS.

Evanstono policija sulaikė studentą Harry E. Albright. Jis paeina iš Kansas City. Sako, policija studentą sulaikė, kai jis kur tai į valgyklą įsilaužė ir visokių maisto dalykų ryšulį pasiėmė.

Kiek pirmiau studentas pasivogęs viršutinį švarką, kurį ir dėvėjęs laike areštavimo. H. E. Albright yra Northwestern Universiteto studentas.

GAISRAS STAKJARDUOSE PADARĖ DAUG NUOSTOLIŲ.

Kilęs gaisras Drovers Packing Co., 3944 Normal ave., padarė apie $200,000 nuostolių.

Nežiurint Labai Blogo Oro Bedarbių Paradas Įvyko

Pereitą šeštadienį buvo nepaprastai blogas oras, snigo ir lijo, buvo net pavojinga gatve eiti. Tačiaus nežiurint to, susirinko daug žmonių į demonstraciją ir gatvėmis maršavo apie du tukstančiai.

Nuo demonstrantų delegacija apsilankė į miesto tarybos posėdį. Delegaciją priėmė pats majoras Kelly. Jis išklausė bedarbių ir WPA darbininkų reikalavimą ir prižadėjo rupintis, kad WPA darbų mažinimo nebutų, kad šalpom pinigų miestas rupinsis gauti.

Apie 2 val. po pietų susirinko daug žmonių į Ashland Auditorium, kur įvyko bedarbių masinis mitingas. Kalbėjo keletas Workers Alliance organizacijos veikėjų, nacionalis sekretorius Benjamin ir majoras Kelly.

Bedarbiai ir WPA darbininkai labai piktinasi senatoriaus Lucas darbu. Jis savo balsu senate nusvėrė didžiumą, kad sumažinti pinigų skyrimą del WPA. —Rep.

Jesse James — Amerikos Blinda Judžiuose

Chicagos Teatre rodoma judis "Jesse James"—spalvuotas ir gan puikus judis. Daugelis scenų nuimta Ozark kalnuose, kur tikrai Jesse James buvo ir veikė.

Jesse James Amerikoje yra, kas Tadas Blinda buvo Lietuvoj, arba Robin Hood Anglijoj, tik anie daugiau pasakiški, o šis buvo tikras.

Jesse ir Frank James'ai, neturtingo farmerio vaikai, buvo produktas nuožmių aplinkybių —išnaudojimo ir plėšimo, kuris siautė tiesiant gelžkelį iš St. Louis į vakarus. Kompanija grobė farmerių žemes, engė ir net žudė žmones, kurie priešinosi grobingiems žygiams.

Taip ir iškilo Jesse James. Iš pradžios jis su broliu, ir pulkas kitų, apkraustinėjo vien to gelžkelio kompanijos traukinius ir turtus abelnai, bet paskui jie virto į paprastus banditus. Prie to irgi kompanijos galva daugiausia prisidėjo savo užsispyrimu pakarti jauną tos apielinkės to laiko herojų—žmonių lygintoją.

Svarbios judžio ypatybės šios: Gražiai suvaidintas ir gražiai spalvuotas, tas padaro naturalingesnėm gražias Ozarkų apielinkes.

Neslepia išnaudotojų ir grobikų brutalumo.

Vyriausias roles vaidina Tyrone Power (Jesse) ir Henry Fonda (Frank). Abu gerai vaidina.

Kai kurie peržvalgininkai nerodo didelio entuziazmo šiam geram judžiui matomai delto, kad jis sukelia pagiežos prieš tų laikų išnaudotojus ir prastoj šviesoj perstato tuos "herojus" pionierius gelžkelio tiesėjus į vakarus. Jie čia perstatomi žiauriais išnaudotojais ir plėšikais, ir tai nevien jų agentai, bet ir patys kompanijos galvos.

Jesse James veikė 16 metų vakarinėj dalyj Missouri valstijos. Bankams ir gelžkelio kompanijai jis atsiėjo $200,000, bet tais laikais tai buvo stebėtinas dalykas.

Dabar gi judžio prirengimas ir pagaminimas atsiėjo $350,000. —Rep.

Susirinko Virš 4,000 Farmerių

Šiandien į Chicagą suvažiavo apie 4,000 Illinojaus farmerių ir laikys trijų dienų konferenciją, Illinois Agricultural Association, kuri skaito 69,629 narių.

Tai, žinoma, bus turtingesnių farmerių sąskridis. Jie, rodos, susiburę į dešimts korporacijų ir kooperacijų, kurių turtas siekia apie $14,000,000. —F.

Moteris Apgynė Automobilį, Bet Pinigus Atėmė

Mrs. Helen Kline, 35 metų, sėdėjo automobiliuje netoli savo namų, 4448 No. Ashland ave. Du plėšikai prisiartino prie moters ir grąsindami ginklais, pareikalavo atiduoti automobilio raktus ir pinigus. Moteris pradėjo priešintis. Plėšikai sudavė revolveriu moterei į galvą. Jie pagrobė jos piniginę, kur buvę $40. Bet moteris nedavė raktu ir apgynė automobilį. Plėšikai pabėgo.

Prie Didžiausios Apskričio Iškilmės Besiruošiant

Pereitą pirmadienį buvo susirinkę abiejų apskričių rengimo komisija dėlei prisirengimo prie 5 d. vasario koncerto. Kiek tai liečia programo, tai šis reikalas jau senai sutvarkytas. Bus sulošta "Pusseserė Salomėja." Dabar musų žymiųjų lošėjų rupesčiu yra kuo geriausia atlikti. Jie po kelias praktikas į savaitę laiko, nepaisant to, kad tokie scenos žvaigždės dalyvauja kaip Raila, Judzentavičius, Jakas ir visa eilė kitų.

Komisija daugiausia rupinosi turėt pakankamai darbininkų, kad tinkamai patarnavus atsilankusiems svečiams. Todėl kolonijų draugai, pasirupinkit gaut po keletą draugų iš jusų apielinkės, kad padirbėtų parengime.

Nors oficialiai nesirengiame prie bankieto, bet komisija rupinasi, kad turėt ir reguliarę vakarienę svečių pavaišinimui. Drg. Toleikienė apsiėmė visas Brighton Parko gaspadines mobilizuot šiam reikalui.

Beje, kurie dar neturit pasipirkę įžangos tikietų, pasirupinkit įsigyti, nes prie durų bus 10 centų brangiau. Taipgi, kurie norit tinkamesnes vietas gauti, nesivėluokit. —A. Y.

Iš Liet. Keistučio Kliubo Valdybos Susirinkimo

Sausio 20 d., Hollywood svetainėje, atsibuvo LKP Kliubo valdybos bendras susirinkimas, kuris padarė peržvalgą draugijos reikalų.

Pirm. J. Šaltman pranešė, kad prie Keistučio Kliubo kreipėsi trys draugijos, ką nori prisidėti su visa manta ir nariais. Nutarta, kad tas darbas butų valdybos gerai patirtas ir Keistučio Kliubo susirinkime patiekta raportas apie minėtų draugijų stovį ir rekomendaciją.

Vajus ir Bankietas Vajininkams

Vajaus komisija pranešė, kad Bankietas pavyko gerai. Gėrimus ir gėles aukavo biznieriai. Visi dalyviai buvo pilnai patenkinti. Gaspadinės pagamino skanią vakarienę. Išsireiškė savo mintis pirm. Šaltman ir kiti, taipgi vajaus komisijos pirm. J. Stulgaitis.

Naujų narių gauta 98—vyrų ir moterų. Iš Ciceros prie keistutiečių prisidėjo Vyrų ir Moterų Apšvietos Draugystė su 75 nariais ir turtu. Viso per 1938 metus į Kliubą įstojo 173 nariai ir turtas siekia virš $39,000.

Ateinantiems metams yra numatoma gauti 500 naujų narių ir keletą draugijų į keistutiečių kliubą.

Nekurie atakavo LKP Kliubo korespondentą, kad mažai rašo apie kliubo reikalus. J. Bendokaitis pasiskundė, kad nors LKP Kliubas remia "Naujienas" ir aukavo $25, bet visvien keistutiečiai yra ignoruojami "Naujienose".

Sekantis LKP Kliubo susirinkimas įvyks vasario 5 d., Hollywood svetainėje; pradžia 12:30 po pietų. Visų pareiga dalyvauti ir naujų narių į kliubą atsivesti prisirašyti.

LKP Kliubo Koresp. —J. D. Bendokaitis.

Busią Statybos Darbų Dėl 32,000 Žmonių

Illinois valstijos Supreme teismo nuosprendis, kad yra legalus dalykas paliuosuoti federalius namus nuo taksų mokėjimo yra didelės svarbos darbininkams. Reuben G. Soderstrom, Illinois Darbo Federacijos prezidentas pareiškė, kad tuo nuosprendžiu paliuosuoja apie $70,000,000 statybos darbams šioje valstijoje.

Tiek pinigų yra paskirta namų statybai valstijos plote.

Federacijos prezidentas apskaičiuoja, kad prie namų statymo bus darbų apie 32,000 darbininkų.

Tačiaus neužtenka vien teismo nuosprendžio, kad imtis namų statybos legislatura turi padaryti atatinkamą tarimą. O kaip žinia, iki šiol legislatura tokio tarimo nepadarė, išskyrus Chicagoj federalių namų statybą. Žmonės privalo išreikalauti iš legislaturos tokio tarimo, kuris paliuosuotų praktiškai milionus dolerių laužų nuvertimui ir naujų namų pastatymui.

Iš Town of Lakiečių Atsibuvusio Parengimo

Pereitą sekmadienį atsibuvusiam vakarėlyje Lietuvių Jaunimo Kulturos Ratelio choras puikiai pasirodė. Ypatingai reikia atiduot kreditas žinant, kaip jaunutis jis yra. O jau gali lenktyniuoti su kai kuriais senais chorais. Beabejo, už tai daug kredito priklauso choro mokytojai d. Yuden.

Vieną tiktai reikia priminti, kad šiuo kartu musų kolonijos draugai parodė biskį perdaug nerangumo dėlei neskaitlingo atsilankymo. Nors tiesa, tą dieną buvo daug kitokių didelių parengimų, bet tai negali but visišku pateisinimu. Ateityj reikėtų daugiau atydos kreipt ir į savus parengimus. Toleikietis.

ALDLD Kuopos Vakarėlis Pavyko

Šeštadienio vakare ALDLD 19 kp. turėjo "Vilnies" svetainėje vakarėlį. Susirinko gan gražus pulkas žmonių. Linksmai pasišoko, pasilinksmino. Walter Kukas paragino susirinkusius, kurie dar nepriklauso prie šios kuopos, tuojau įstoti. Buvo pora gražių muzikos gabalėlių programe.

Paskui vėl linksmintasi.

Rodos, kuopai bus naudos iš šio vakarėlio. —N.

Vaikų Mokykla Eina Sekmingai

Vaikų mokykla lietuvių kalbos ir dainų kas šeštadienį, pirmą valandą dienos, esti "Vilnies" svetainėje. Mokykla eina gražiai. Skaitlingas burys vaikų lankosi ir patenkinti.

Turinti vaikučius leiskite čia. Vaikai čia eina nuo 5 iki 16 ar daugiau metų. —R.

Nuo Ispanijos Embargo Nuėmimo Reikalu Mitingas

Ateinantį penktadienį, vasario 3-čią, 8 val. vakare, Orchestra Hall, 215 So. Michigan ave.

Kalbės Ispanijos respublikos armijos liuosnoris, Tarptautinės Brigados pulkininkas John Gates, karo korespondentas Jay Allen, kuris išbuvo ilgą laiką Ispanijoj.

Mitingas šaukiamas nuo Ispanijos embargo nuėmimo reikalu.

SUŽEIDĖ URBANSKĮ.

Chester Urbanskis, 20 metų, išlipo iš gatvekario Cermak road ir Leavitt st. Kaip tai vaikinas ėjo pro galą gatvekario, tai jį gatvekaris užkabino ir sužeidė.

Sūnui Bežiūrint, Užmušė Tėvą

Frank Lattino, 52 metų, pravažiuojantis automobilis partrenkė ir mirtinai suvažinėjo ties 154th st. ir Greenwood rd., netoli Doltono. Keturiolikos metų sunus matė tą tragišką įvykį, nes nelaimė įvyko netoli jų namų.

Automobilis paliko mirtinai sužeistą žmogų ir nuvažiavo. Lattino nuvežtas į ligoninę numirė.

Edward Macis Nekaltas; Byla Buvo Panaikinta

"Vilnyje", rugsėjo 10-tą, 1938 m., ant šešto puslapio buvo rašyta, kad Edward Macis-Mačį, 4528 S. Rockwell st., areštavo už Casimira Kulawas-Kubovas paketbuko ištraukimą ties 50th ir Loomis st. Moteris sakė, kad paketbuke buvę $20.

"Vilnis", be jokių blogų norų, tą žinią paėmė iš dienraščio "Tribune" rugsėjo (september) 9-tos, 1938 m.

Teismo rekordai rodo, kad rugsėjo 13-tą, 1938 m., Municipaliam teisme buvo iškelta Edward Maciui byla. Bylos No. 362987. Tą dieną bylą atidėjo del nepakankamo įrodymo apie apsvaigusio žmogaus kaltę. Dar buvo byla kelis kartus atidėta ir spalio (october) 11-tą, 1938 m., prie teisėjo Rooney byla iššaukta. Nepristatant pakankamų įrodymų, kad E. Macis butų kaltas, byla buvo panaikinta ir jis pripažintas nekaltu. Redakcija.

Užmuštas Jaunas Lietuvis Auto Nelaimėj

Stanley Stoskus, 29 metų, iš Brighton Parko, užsimušė šeštadienį, kada jo automobilius, kuriame jis važiavo, paslydo ir atsimušė į geležinį vagoną ant 25th ir Damen gatvių. Automobiliaus keravotojas, Ben. Linka, irgi brightonparkietis, sužeistas.

SIUVEJAS
P. GRIKIETIS
Pertaisom brangius kailius (fur coats) siūtus darom ant orderio, išvalom senus, taisom ir prosinam. Reikalui esant pašaukti:
1454 S. Western Ave., Chicago
LAFayette 0851

LOANS & INSURANCE
IN ALL ITS BRANCHES
Building Management
JOHN P. EWALD
REALTY COMPANY, Inc.
3236 S. Halsted St.
Phone CALUMET 4118

PHONE, PROSPECT 0745
0746
UTILITY LIQUOR
DISTRIBUTORS, Inc.
5931-33 S. Ashland Ave.
CHICAGO, ILL.
Parduodame Tik Wholesale
Mes Turime iš Lietuvos Atveztos Degtinės
Mūs Visi Darbininkai—Lietuviai
F. ir M. ir MRS. DZIMIDAS
SAVININKAI

AUDITORIUM
RESTAURANT
3131 S. Halsted St.

LIETUVIŠKI ir AMERIKONIŠKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU
P.Balčiunas ir M.Kovarski, sav.

Medicinos Daktarai

Dr.A.K. Rutkauskas
GYDYTOJAS
KASDIENĄ
4442 S. Western Avenue
Nedėliomis pagal sutartį
Phone Virginia 3316

DR. V. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ir Akinius Pritaiko
3343 S. Halsted Street
VALANDOS:
11 iki 12, 2 iki 4 ir vakarais 7 iki 9
Šventadieniais 11 iki 12 ryto
Tel. Yards 3146

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 West Madison Street
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
TEL. SEELEY 7330
Namų Telefonas Brunswick 0597

DR. MARGERIS
3325 S. Halsted Street
VAL: nuo 10 ryto iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8:30 vakaro
Šventadieniais nuo 10 iki 12 dieną
Phone Yards 7299

Dr. Pulsucki LeVan
PHYSICIAN & SURGEON
Ligonius priimam per visas 24 val.
X-RAY ŠVIESOS SPINDULIAI
1957 Garfield Boulevard
Tel., Hemlock 6699
Res. 6231 S. Rockwell St. Pro. 0468

DR. STRIKOL'IS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Ofiso Tel. Yards 4787
Namų Tel. PROspect 1930

Ofiso Tel. VIRginia 0036
Namų Tel. BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Valandos: 2-4 ir 6-8 p. m.
Nedėliomis pagal sutartį

Phone Yards 5921
Rezidencijos Kenwood 5107
DR. BERTASH
756 West 35th Street
(Kamp. 35th ir S. Halsted Sts.)
Valandos: 1-3 ir 6:30 iki 8:30 vak.
Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

DENTISTAI

Phone: Yards 2246
DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(arti 47th Street)
Valandos: nuo 9 iki 8 vakarais
Seredoj pagal sutartį

Advokatai

KAL & ZARETSKY
6322 So. Western Ave.
LIETUVIAI ADVOKATAI
Tel. Prospect 1012
VALANDOS:
Panedėlį, Utarninke ir Ketverge nuo 2 iki 9 val. vakare
Seredoj ir Pětnyčioj nuo 2 iki 6 v. v.
Subatoj nuo 12 iki 6 v. v.

PATAISYK
NAMO STOGĄ IR RYNAS
DABAR
Pašauk mus dėl nemokamo apskaitliavimo pataisymui jusų stogo
25 METŲ PATYRIMO
BLEKORIUS & STOGIUS
BRIDGEPORT ROOFING Co.
3216 So. Halsted St.
Tel. VICtory 4965

UNIVERSAL
RESTAURANT
Vestuvėm, Krikštynom ir Kitokiem Bankietam Suteikiam Patarnavimą.
Linksmas Pataravimas Visiems
Antanas Norkus, Sav.
750 W. 31st St., Chicago, Ill.
TEL. VICTORY 9670